

MAGYAR Bányászlap

HIMLERVILLE,

KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES.

A JAMISON COAL COMPANY GYÁSZMAGYARJAI.

Segítenek a társaságnak letörni bajtársait. — Szeretnék meg akadályozni, hogy a Jamison telepeken Bányászlapot olvassanak. — Elfelejtik, hogy nem a cári Oroszországban, hanem az Észak-Amerikai Egyesült Államokban vagyunk. — A Fairmont vidékre szállított sztrájktrórk közül sokan a szervezethez csatlakoztak.

Február 5-iki lapszámunkban megírtuk, hogy a Jamison Coal Co. No. 9. számú telepén — sajnos — akadtak magyar bányászok, akik a magyar nemzetiségű bányászokra nagy szegényt hoztak, mert a sztrájktrórk aljasságára vetemedtek.

Ezek a magukról megfeledkezett bányászok nagyon rossz néven vették, hogy meg mertük írni az igazat és szörnyű nagy haragra lobbantak. Haragjukban aztán egyenesen a superjükhöz rohantak, akit — mint ők mondják — segíteni kell, hogy mennél több sztrájktrórkot kapjon és beáruzzon a Bányászlapot. Hogy hát a Bányászlap union újság és őket is szegénybe hozta, mert hát megírta, hogy ők sztrájkot törnek. Mert nem munkájuk aljasságát szégyellik, hanem azt, hogy akadt újság, melyik megírta ezt.

A Jamison No. 9. gyázmagyarjai: Simon József, Székely Perenc és fia, Székely József, Kiss János, aki Pennsylvania-ból, Frick telepről sietett jönni sztrájktrórnak, ifj. Szűcs István és még néhányan gyűlésre jöttek össze, hogy kitalálják, mint kellene megbosszulni magukat a Bányászlapon, mert megírtuk, hogy ők sztrájkot törnek. Azt az okosságot süttötték ki, hogy megkérjük a super-t, tiltsa ki a Bányászlapot a Jamison No. 9. telepről. Mert hát szegény emberek azt hiszik, a super az olyan nagy ur, hogy még ezt is megteheti.

Egy kis baj van azonban. A Jamison No. 9. telepen nincsen posta a társaság helyiségében, ahol esetleg "eltűnhetne" az odaérkező Bányászlap és mert az Egyesült Államok még se nem cári Oroszország, így a super nem tudja megtenni kedves sztrájktrórk gyázmagyarjainak azt a kis szívességet, hogy a Bányászlapot kitiltsa.

"A super meg is mondta ezt nekik, hogy bár ő nagyon sajnálja, de sehogyse tudja megtenni, hogy az újságot elkoboztassa. Erre a sztrájktrórk urak azt ajánlották, hogy legalább a Bányászlap ügynökét ne engedje be a pléze. A super erre azt mondta, ez is bajos dolog, mert nem ismeri az ügynököt. A sztrájktrórk erre vállalkoztak, hogy ők majd értesítik a super-t, ha ott lesz képviselőnk, csak aztán a super gondoskodik arról, hogy az ügynöknek onnan távozni kelljen.

Nem csak Jamisonnál akadnak azonban sztrájktrórk magyarok. Sajnálattal és megdöbbenéssel kell megállapítanunk, hogy Fairmont vidékén egyre több a sztrájktrórk magyarok száma. Hozzá nem is olyanok vállalkoznak sztrájktrórsra, akit a hosszú télenesség anyagi-

lag teljesen letört, hanem azok, akik még ki tudnának tartani, akiknek még volna miből fedezni szükségleteiket.

Barrackvillen Oláh János és burdosa segítenek a Bethlehem Coal Co.-nak, hogy sikerüljön a szervezete erejét megtörni. Oláh-nak volt union bányában, Ida Mayen munkája, ahol igaz, csak 3 napot dolgozott, de union bérek mellett a kereset nem sokkal maradt mögötte a sztrájktrórsért fizetett munkabérének.

Ezek a gyázmagyarok teljesen tönkre teszik a magyar bányászok nevét a szervezetben. A szervezetet vitva ki, hogy ma már jobb bánásmód mellett jobb fizetésért dolgoztak a bányászok és most azok, akik sztrájktrórsra vetemedtek, segítenek a társaságoknak, hogy vissza tudják állítani a régi embertelen rendszert. Elfelejtették már úgy látszik, hogy milyen helyzetben éleik a szervezet előtt Fairmont vidékén a bányászok.

Grant Townban különben újra 25 bajtársat lakoltatnak ki a hó 27-én. Az union már előre építettet barakokat, úgy hogy ezek a bajtársak azonnal hajlék alá jutnak.

A társaságok még mindig tömegesen szállítják a sztrájktrórköt a vidékre, azonban nagyon sok helyen a sztrájktrórk a társaságok nagy bosszuságára csatlakoztak a sztrájktrórkökhöz. Persze aztán ezek is megkapják a kilakoltatási végzéseket és baraklakók lesznek ők is.

A bányák urai azonban úgy látszik, látják, hogy nem igen fog sikerülni letörni a szervezetet, mert amikor legutóbb Lewis ott járt azon a vidéken, keresték az alkalmat, hogy tárgyalhassanak a szervezet vezetőjével. Sajnos, ezek a tárgyalások még nem vezettek eredményre, mert a bányaurak feltételeit az union nem fogadhatja el. Még most is nagy fizetésvágásról, a munkafeltételek alapos megváltoztatásáról álmodoznak a bányaurak.

Ha azonban látni fogják, hogy a sztrájktrórsal nem lehet szent termelni és a kitermelt szén sokkal többbe kerül, mint a union munkások által bányászott szén, be kell majd adniuk a derekukat a bányauraknak.

Ehhez azonban az kell, hogy ne akadjanak olyan gyázbányászok, mint Jamison sztrájktrórk magyarjai. Hiszük, hogy ők is belátják, hogy helytelenül cselekedtek, amikor bajtársaik hátbatámadták és abbahagyják ők is, meg a többi magyarok is, akik eltávolították a sztrájktrórsat. Ne mondhasák a többi nemzetiségű sztrájktrórk, hogy magyarok közül kerül ki a legtöbb sztrájktrórk.

Válasz Takács Józsefnek Cinderella, W. Va.

Takács József testvér az alanti levelet küldte hozzánk közlés végett. Tekintettel arra, hogy ő maga írja, hogy ezzel a levéllel nem akar a 10 dolláros pályázatban részt venni, nem is pályázati levelek között közöljük. A választ is nyomban megadja hozzá lapunk szerkesztője, akivel Takács testvér nincs egy véleményen.

Tiszelt Szerkesztőség.

Mivel igen sokszor írták a szervezethez való ragaszkodást, hát már engedjék meg, hogy én is írjak pár sort. Az utóbbi lapban olvastam, hogy írja meg véleményét, aki hozzá akar szólni a szervezethez. Hát én is megírom röviden, nem azért, hogy én tén a 10 dollárra pályázzék. Csak tegyék ki az újságba, hogy a bányász-testvérek meg tudják különböztetni és hozzászólni a kérdéshez.

Én ugyan idáig nem tartoztam egyikhez se, a másikhoz se, de meg van annak az oka, de azért még sztrájktrórsé voltam soha se. Az én hozzászólásom annyit hogy mielőtt az emberek vezetőket választanak, vagy kellene választani, hát akkor el vannak ijesztve az olyan Fisher Andoroktól, hogy ez ez Howatt, ez meg vörös, ez nem jó stb. Mivel vannak Fisherek és ők állítják ezt. Mert olvastam egy cikkben, hogy a bányász sokszor nem tudja maga sem, miért sztrájkol. Hát akkor ki tudja? Az, aki írja?

Eljesszitek a munkást, aki szerződést akar kötni fizetésre és rendes heti munkára, azt nem jónak látják. De mint Lewis, az igen, mert ő neki csak javítás kell, de ő arra nem számít, hogy munka is kell. A javítást a sztrájkal megnyerik, de a munkást beszüntetik. Ez nem előny a munkásnak. Szerződéssel megkötött munkanélküli nyomorúság.

Tisztelettel

Takács József,
Cinderella, W. Va.

Mindenekelőtt meg kell állapítanom, hogy én soha a bányászokat nem ijesztettem el senkivel, soha nem is igyekeztem őket befolyásolni, hogy kit válasszanak meg vezetőkkül. Mindig azt írtam, azt írom és azt fogom írni még ezt az újságot szerkeszteni fogom, hogy szavazzanak a bányászok legjobb belátásuk szerint azokra, kiket legjobbnak vélnék, akinek Lewis politikája tetszik, az szavazzon Lewisre, akinek Howatt bálványa, menjen az után. De a többség akaratának a kisebbség mindig vesse alá magát, mert másként békés működés sem a szervezetben, sem máshol el nem képzelhető. Ha Howatt vagy bárki más kapna többséget a szervezet választása alkalmával, azt fogom írni — bár én magam Howatt politikájával sohasem fogok egyetérteni — Howatt parancsának teljesítése kötelessége minden szervezett

bányásznak, míg ő a hivatalosnak, hogy ne kövessék a lejtőn vezető. Mig azonban Lewis a vezér, őt kell követni.

Ha a bányászok nincsenek egy vezetővel megelégedve, meg van a módjuk annak eltávolítására. Választás alkalmával nem írja meg véleményét, aki hozzá akar szólni a szervezethez. Lewist állította a bányászok élére. Az ő utasításait tehát újra tartozik követni minden szervezett bányász.

Hogy a bányászokat mindig figyelmeztetem a moszkvai vörös bérencek aljas aknamunkájára, melynek célja a szervezet szétronbolása, a romok megkaparintása, ha már a szervezetet nem sikerül megkaparintani: abban igaza van Takács testvérem. Soha se csináltam titkot belőle, hogy nem tudok egyetérteni a bolsevizmus tanáival. Soha sem fogom helyeselni, hogy egy törpe kisebbség uraljon a többségen. Én átéltem Magyarországon a bolsevizmust láttam annak hallatlanul kártékony hatását a munkásság életére. Így én bizony Takács testvérem, mindig arra fogom figyelmeztetni a bányászokat, hogy ne menjenek fejfel a falnak, ne fussanak a bolsevizmus szivárványa után, melyet ebben az évszázadban el nem érhetnek.

Nem tudom, Takács testvér, ismeri-e a magyarországi munkásmozgalmak háború előtti állapotát. Nem tudom, tudja-e, hogy Magyarországon a munkásság szervezete tekintély, hatalom volt.

És kérem, mindezt maga alá temette a bolsevik kaland, a mi a magyarországi munkásokat vezérel egyrésze beugratta. Ott is voltak mérsékelt, józan vezetők. Ezekre azonban akkor a munkások nem hallgattak. Azokat félretolták az utból, az élvezték. A hangosulyjuk, a Kun Bélák és Számuegy Tiborok nagyobbhanguk voltak, azok után mentek. Ezek az új vezetők vitték a magyar munkásságot arra a lejtőre, melyen az utához a mélységes zuhanáshoz vezetett, ahová a bolsevizmus örülete után jutottak a Magyarországi proletárijai.

A bukás után aztán vitte a különvonat a vezéreket ki az országból. De a szegény, elbolondított, félrevezetett magyar munkások, akik fejfel mentek a falnak a "vezérek" után, ott maradtak. A rendőrségek fogdák, a börtönök cellái nem vezérekkel teltek meg, hanem szegény elbolondított munkásokkal. Azok ültek a szegedi csillagban, a zalaegerszegi táborban, míg a vezérek Bécsben, Moszkvában magyszerűen élnek.

És a tisztességes szervezetek újjaépítését most azok a vezérek végzik, akiket akkor félretoltak nem hallgattak meg, amikor azok könyörögtek a munkások

a bolsevizmus fizetett bérenceit. Akkor nem hallgattak rájuk — ma tőlük várják a jobb jövő megteremtését.

Itt is így van most a bányászoknál. A hivatott vezéreket felre akarják tolni, Capellini ellen lázítanak Moszkva arannyal fizetett csatlósai a keményszén vidéken. Ki akarják venni kezéből a vezetést — pedig a bányászok állították oda — és sztrájkbizottságoknak nevezett alakulatokra akarják bizni sorukat a keményszén bányászok. Hogyne figyelmeztetném a keményszénbányászokat, hogy ne lépjenek lejtőre, ne menjenek Moszkva bérencei után, mert az nem fog jóra vezetni. Nem is vezetett jóra az utolsó sztrájk alatt. Hiszen a bányászok több mint kéthónapos sztrájk után — mely idő alatt elvesztettek egy csomó keresetet — vissza mentek munkába anélkül, hogy bármivel javítottak volna sorsukon. Hogy ezt megtehessék, megint csak azt a vezért vették igénybe, akit előbb megtagadtak. A rendet nem a sztrájkbizottság állította helyre, hanem a szervezet vezetői.

Aki a szervezetnek őszinte híve, nem is helyeselheti, hogy a bányászok "sztrájkbizottságok" bizzák sorsukat. Akkor mi a félszkes fenének választanak vezetőket, ha aztán azokat cserben hagyják, azoknak megkötött szerződéseit határozott tilalom ellenére felrugják?

Azt írja Takács testvér, azt írtam, a bányász sokszor nem tudja maga sem, miért sztrájkol. Nem tudom, melyik cikkemre céloz Takács testvér, mert ilyen mondatot én soha le nem írtam. December 11-én a következőket írtam:

A bányászok legnagyobb része nem is tudja, miről van szó, mert azzal lázították őket, hogy a társaság bérvágást akar, ami pedig nem volt igaz. Felteszem, erről a mondatról van szó. Kérem, ezt a tényt nem én állapítottam meg, hanem az a bizottság, melyet a szervezet küldött ki az ügy megvizsgálására. Én arról ugye nem tehetek, ha a bolsevista csatlósok nem mondták meg az igazat a sztrájkba ugratott bányászoknak és így azok valóban nem tudták, miért sztrájkolnak. Több helyen tették ezt.

Látja kérem, én azt írja, Lewisnak csak javítás kell, de arra nem számít, hogy munka is kell. A keményszénbányászoknak minden napra van munkájuk a mai viszonyok között — a puhaszénbányászokkal szemben — tisztességes fizetésekkel. Ezt a tisztességes szerződést nem a sztrájkbizottság szerzte nekik, hanem Lewis és a megtagadott Capellini. De a sztrájkbizottság robbantó

AZ INDIANAI BORZALMAS BÁNYAROBBANÁS.

Ötvenegy bajtárs pusztulása. — Felismerhetlenségig összeegettek a holttestek. — Tűz ütött ki a robbanás után a bányában és ez teljesen elzárta a bányában rekedt bányászok elől a menekülési utját. — Ki felelős e rémes szerencsétlenségért. — A vizsgálat még nem állapította meg, hogyan történt a katasztrófa. — King, W. Va.-ban is robbanás volt.

Pénteken reggel borzalmas szerencsétlenség történt Indianában a Sullivan mellett levő bányában.

Alig szálltak le a bányászok munkába, rémes robbanás szakította meg a földet. A bányamélyben robbanás történt. A bányában levő bányászok közül 51 bajtárs nem tudott menekülni, elvágta utjukat a robbanás nyomán támadt tűz.

24 órai nehéz munka után tudták az első halottakat felszínre hozni, mert a leszakadt kő és szénrétegektől nem lehetett megközelíteni a robbanás helyét. 30 felismerhetlenségig összeegetett bajtárs holttestét hozták fel a bányamélyből. A halottak javarészt nem is tudták felismerni a bánya százájál zokogó, jajgató asszonyok és gyermekek, akik várták a férjüket, az apát.

Amikor e sorokat írjuk — hét fón — még 21 bányász hiányzik. Sajnos, semmi remény sincs arra, hogy közülük akár egyet is élve találhassanak meg. Bizonyosan csak holttestüket hozzák majd fel, amikor odaérnek a mentő csapatok.

Megfulladtak volna a robbanás utáni tűz füstjétől még akkor is, ha a robbanástól nem lett volna semmi bajuk.

A holttesteket a ruházatuk

munkájával el lehet nagyon könnyen érní, hogy többé nem lesz a keményszénbányászoknak szerződésük, hogy szétrobban ott az union. Mért könnyen meglehet, hogy a társaságok nem fognak többé szerződni a vezetőkkel, akik nem tudják betartatni a bányászokkal a szerződést.

Nem akarok felcsapni Lewis védőjéül, erre neki nincs is szüksége, de meg kell állapítanom, hogy a mai körülmények között bárki ülne a szervezet vezéri székében, aligha tudna több eredményt felmutatni, mint a szervezet mai elnöke. Lehetnek hibái, tévedhet egyes intézkedéseiben, hiszen ő is ember, de becsületesebben senki sem láthatná el hivatalát, mint ő.

Ez a válaszom, Takács testvér. És még azt jegyzem meg, amíg én szerkesztem ezt az újságot, addig bizony mindig óvintem a bányászokat a bolsevizmus tébolyától, a fejfel falnak való menéstől és mindig úgy fogom ezt az újságot szerkeszteni, ahogy eddig szerkesztettem. És azt hiszem, olvasóim nagyrésze meg is van elégedve a lappal, mert az előfizetők száma szépen emelkedik. Ha másként lenne, az ellenkezője történe.

FISHER ANDOR.

darabjairól, vagy a zsebükben volt tárgyak alapján próbálják felismerni, de még így is sok esetben nem tudták megállapítani a halott kiletét.

A bányafelügyelőség és a kormányzó azonnal csapatokat küldött a helyszínre, akik azonban nehezen jutnak a bányában előre, mert be vannak az entrik omolva.

A bányafelügyelőség jelentése szerint eddig még csak következtetni se tudnak, hogy mi okozta ezt a borzalmas katasztrófát. Indianában nagyon régen történt ilyen nagy arányú szerencsétlenség.

Sullivanban azonnal bizottságot alakítottak a hátramaradtak támogatására és a szükség esetén vendégek részére gyűjtést indítottak.

Sullivanban magyar bányászok is dolgoztak, de eddig, még nem kaptunk értesítést, nincsenek-e magyar testvérek is az áldozatok között.

Hiszük, hogy megindítják a szigorú vizsgálatot, hogy mi okozta ezt a rémes katasztrófát. Ötvenegy kenyérkereső haláláért valakinek felelni kell. Meg kell állapítani, kinek a büns mulasztása okozta, hogy ilyen nagyarányú katasztrófa megtörténhetett. És ha megállapították, akkor lakolni is kell a bűnösöknek.

King, W. Va.-ban Kimball mellett is robbanás történt a múlt héten, ahol két négerbányászt ölt meg a bánya.

CSÖKKENT ANGLIA SZÉN-KIVITELE IRORSZÁGBA.

Pár év előtt nagyobb mennyiségű szenet tartalmazó mezőket fedeztek fel Irországon és akkor az irek azonnal hozzáláttak a szénmezők kiaknázásához. Ennek hatása meglátszik az angol szénkiviteli mérlegen is, amennyiben az elmúlt 1924. ész tendőben Irországra Angliából 1,485,000 tonna szenet vittek az előző évi 2,471,000 tonna szénexporttal szemben.

200 KOKSZKEMENCÉT ÜZEMEN KIVÜL HELEZTEK.

A Footdale, Pa. kokszttermelő telepen, mely a Frick Coke Co. tulajdona, 200 kokszkemencében beszüntették a munkát. A kokszkemencék bizonytalan ideig zárva lesznek.

A lezárás oka az, hogy a piactul van halmozva tüzelővel és túltermelés volt, úgy hogy a termelt kokszt, nem tudták elhelyezni.

MAGYARORSZÁGI HIREK

Anyák és gyermekek.

Ünnepnap a Mária Valéria-telep gyermekmenhelyén.

Nines hivatalos vezetőm, nem kalauzól orvos vagy gondozónő. Tehát befolyásolatlanul gyűjt-hetek tapasztalatokat. Azzal beszélek, akivel akarok, azt nézem meg, ami érdekel. Kendővel fejemen, vállamon, kancsóval kezemben járkálók a földszintes barokk udvarán, nyitok be a gyermekszivajtól fölvert helyiségekbe. Délidő. Más kérdés asszonyokkal találkozom, akik edényekkel megrakottan jönnek. Tejjel, teával teli kancsókat hoznak, lábasokat főtt grizzel, üstökben levest, főzeléket ünnepi húsfőléttel, főtt tészát. Kérdik tőlem: — "Maga is anya? Talán tegnapelőtt jött a transzporttal a központi épületből?" — Igent bólintok, beszélgetésbe elegyedünk. — "Én már három hónapja vagyok itt — meséli egy tagbaszakadt, barát-ságosképzű asszony — az első gyermekemet szültem a menhelyen. Van uram, de nekem bent kell maradnom a kicsivel, mert nincs lakásunk. Kvártélyra pedig újszülöttem nem szívesen veszik az embert. Semhogy tápszülőkhoz adjam gyermekemet, inkább itt raboskodom egy évig. Közben csak megváltoznak a viszonyok. Itt megvagyunk va-lahogy. Takarítjuk az épületeket, mosunk, vigyázunk a kicsikre, és akinek bőven van teje, egyet-kettőt táplál az anyátlan csecsemők közül. A beteg szopások számára lefejtünk a magunk tejéből. Ezért ellát bennünket a menhely. Van meleg szoba, minden nap főtt étel, leves, főzelék, kétszer hetenként egy-egy darabka leveshús. Egy estezdendő: pihenő a magunkfajta asszony zaklatott életében. És a gyerek, ha itt csöndesen fölseperedett egy kicsit, biztosan megmarad odakint. Ha megszületem, hát éljen! Az uram is örül neki." — Közbevetőleg egy másik, fiatalabb, délecebb testű. Babos fejkendő alatt nyugtalanul lobban szemem. — "Én nem tartom ki egy évig! Olyan, mintha az ember bőrtömbben volna. A központi épületben ételért, meg vissza — ennyi az egész! Ha egy kicsit be akarunk menni a városba, szólni kell. És mindig gyerek lóg az ember mellén, utolsó csöppig kiszíjják belőlünk a nyomorúságos ételt, amit, kapunk! Én bizony nem bánám, ha az anyám meghalna, ameddig ilyen kicsi. Az apja ugye törődik vele, meglógott. Egyszer se nézett itt utánam, azt se tudom, merre van." — Mondom: — "A gyerek elsősorban az anyáé. Maga is szereti a picinyét?" — Vállalt vonogtatja: — "Tudom is én! Hát az apja mért nem törődik vele? Arra is csak úgy tartozik, mint énram. Most már egész életemben arra költsem, amit cselédletemre keresek, hogy a gyereket eltartsam? Az apját meg hol keresem? Kőműves, biztosan kiszőköt előlem Romániába vagy Jugoszláviába. Mindig mondogatta, nyilván meg is tette. Az ilyen apátlan kis fattyuknak jobb ha elpusztul." — Egy harmadik anya, csöndes, sápadt, szomorú, szól: — "Haggya csak, ugyanis eleget vesznek el!"

Hatszáz gyerek van a két menhelyen, de nincs nap, hogy kettő-három meg ne halna közülük. Szegény csöppségek, mi-csoda szörnyű kórságot hoz né-mélyük magával a világra! Anyja, apja nyomora ütött ki rajta. Alig vetette föl kis szemét, már örökre le is hunyja. Anyi itt

bent a központban a tüdővész, vérbajos gyerek, hogy majd megszakad az ember szíve. És azok közül, akik már nem szophak, sokan pusztulnak el béihuruban. A menhelyi orvosok mondják, az a baj, hogy a tejet földetlen kancsóokban, forralva, olyan messziről kell hoznunk és itt csak fölmelegítjük. Ettől betegszik meg a kisgyerek. De eddig ezen még nem történt változás. Aztán meg, ha valami járványos betegség tör ki a barakokban, úgy széjjelszalad ennyi gyermek között, mint szélben a láng. Nem lehet elfojtani. Én már hét hónapja vagyok itt, láttam eleget. És mennyi a bőrbaj! Rám is ragadt már, a kicsinyemre is. Leginkább olyan gyerekek terjesztik, akiket tápszülők hoznak vissza valami okból faluról és a cigányasszonyok. Azok tele vannak kiütéssel. Nézzék csak, ez a sok bekötözött fejű apróság mind bőrbajos. Pedig a legtöbb, a súlyosabb esetek, ugys a központi épületbe kerülnek. Ott van a kórház."

A tanító néni.

Vagy tíz bepólyált fejű kicsi lassu, bágyadt lépésekkel sétál a fátyolos decemberi délidőben. Szomorú kis silhuettek, sápadt homlokukon a szenvedésre ítélték félreismerhetetlen stigmája. Valami, ami puha lakások fehér gyermekszobáit fényel, meleggel árasztja el, az ő szemükből kilopta az örömet, az ő vékony vállukra láthatatlan terhet rakott, amely alatt meggörnyednek. Gondtalanság, öröm, szeretet hiánya törölte le a picurukról a gyermeki ragyogást. Fátalan nő kíséri őket, Csöndes, fájdalmas szemű, öltözékének egyszerűsége dacára is finom megjelenése észrevetetik a többiek között. — "Ki ez az anya?" — kérdezem. Három asszony egyszerre akarja elmondani a negyedik történetét. Régi, megszokott történet. Tanító-nő volt vidéken, szeretett egy férfit, aki elhagyta, mielőtt szerelmük gyermeke megszületett volna. A leány támasz és pénz nélkül a menhelyre menekült, ahol kicsinye néhány hét múlva meghalt. Ő maga könyörgött, hogy bentmaradjon és most a bőrbajos gyermekeket ápolja, neveli, tanítja. Csupa önfeláldozás és odaadás a szenvedő kicsikéért. Szoknyájába riadt csöppség kapaszkodik. Talált gyereket. Vagy két hete, a hídteglől félig alétan szedték föl az utcán és vitték be a menhelyre. Olyan elvadult szegényke, hogy sirva fakad, elmenekül, ha szólnak hozzá. Csak a tanító-nő

AZ ÖN PÉNZE UTÁN PÉNZT KAP.

Helyezze el betétjét nálunk a Mellon National Bankban, mert itt többet kap pénze után, mint ha bárhol másutt tartaná azt. Évenként kétszer fizetünk előnyös kamatot a takarékos betétek után.

Keressen fel bennünket és olyan emberrel beszélhet nálunk a saját anyanyelvén, aki ismeri a magyarokat. Felvilágosítást nyerhet tőle azíránt is, hogy a Mellon National Bank mily sokféle módon állhat Önnek a szolgáltatására a pénzügyeinek intézésénél.

FOREIGN DEPARTMENT
MELLON NATIONAL BANK
Cor. SMITHFIELD STREET and OLIVER AVENUE,
PITTSBURGH, PA.

nit szereti, csak annak kezéből fogad el ennielót.
Szülőt már megtalálta a rendőrség. Kőbányán laknak, nap-szamosok. Azzal védekeznek, hogy szörnyű nyomorukban tettek ki kis gyermeküket a pesti népes utcára. Nem ritka eset ez mostanában, mesélik az asszonyok. Minden nap hoznak be egy-két félig megfagyott kicsikét — legtöbbször újszülötét — az utcáról. A rendőrség aztán megkeresi az anyát, sok esetben meg is találja. Helyenkül, munkanélküli család- és munkáslányok, akik kétségbeesett zokogás közepette vallják, hogy nem volt betevő falatjuk, nem volt zug, ahol megpihenhettek volna. A gyermek meg a munka keresésben is akadályozta őket, a legrövidebb uton akartak tőle szabadulni. A tanító-nő halkán sóhajtja:

— Az anyaságnak csak az örülhet, aki férjétől, családjától védetten, nyugodtan élhet. Bennünket, szerencsétleneket, üldöz a világ, mert anyák lettünk. Miért mindig azoké az emberek részvéte, rokonszenve, akik erősek és miért üldözik, vetik meg a gyöngéket, akik támaszra szorulóknak? Az is csak anya, akit elhagyott gyermekének atyja!
Hozzánk csatlakozik egy 22-24 esztendősnak tetsző, szikár, komoly, nyugodt homloku nő. Mondja:

— Én kiszolgált voltam egy söntésben. A gazdám eljött meg Felesége úgy tett, mintha mulatna a dolgon, még alkalmat is adott, hogy találkozzunk. De a mikor aztán már meglátszott rajtam, hogy mi előtt állok, férj és feleség együtt kergettek el. Félhónapi fizetéssel meg bocsátottak utnak, még meg is fenyegettek, hogy eltoloncoltatnak, ha apasági keresetet indítok, rábizonnyítják, hogy más férfi vel is volt dolgom. Mondtam, nyugodtak lehetnek felém! Majd fölnevelem a kicsikét, a hogyan anyám engem fölnevelt, nem hagyom el soha, ha szenvednem kell is érte. Mindenki mondja itt bent, hogy milyen ép, csinos, erős kisfiu, támaszpom lesz, ha fölne.
A lobogó, nyugtalan szemű lány fölvevte:

— Addig már kiszívta magának minden csöpp véré! Olyan a gyerek, mint a póca. Én az anyámat, ha megél, a menhelyre hagyom.
Sóhajtott az anyák:
— Menhelyi gyerekek! Láthatja, így néznek ki a menhelyi gyerekek...

Mártir gyermekek.

Egy csoport 14—15 éves fiura mutatnak, akik az egyik barak előtt összeverődve állanak. "A menhely nyomorékjai!" — magyarázzák az asszonyok. Oda-megyek hozzájuk. Dacosan, kihívóan vagy visszautasító tekintettel merednek rájuk. Egyik kéri:

— Maga most jött a transzporttal? Ha rossz kedve lesz, maga is ütni-verní fogja a gyerekeket, mint némelyik anya.
— Hát ilyesmi is megtörténik?

Föltűnően értelmes, erélyes arcú, elég jól fejlett, 15 esztendősi suhanc — Kriska Károly — veszi át a szót:
— De meg ám! Nappal is, de különösen éjjel, amikor a gondozónők szobáikban alusznak és az anyák az inspekciók. Van közöttük, aki az álmát zavaró

AZ ARANYBÁNYA ÉS A BÁNYÁSZ 4000 DOLLÁRJA.

George Salo bányász már 12 éve dolgozott a bányákban. Most legutóbb Zeigleren, Illinoisban vájja a szénét már huszú éve óta. Sikerült is a 12 év alatt, nélkülözések árán megtakarítani 4000 dollárt, amivel

családját, feleségét és két gyermekét akarta kihozni Lengyel országból.
Már a hajójegyet akarta megvásárolni, mikor megismerkedett egy emberrel, Nick Huza-lacel, aki azt mondta neki, hogy egy nagyszerű felfedezést tett. Talált egy helyet, ahol a föld mélye aranyat tartalmaz, melyről még senki sem tud. Az aranyat rejtő földeket olcsón meg lehet szerezni és ő hajlandó társulni vele, ha a szükséges befektetéshez felerészben hozzájárul. Természetes, hogy a befektetés felerésze éppen 4000 dollárt tett ki.

Salo a csábító ígéreteknek felült és átadta Huzelacnak a 4000 dollárt, annál is inkább, mert Huzelac azt állította, hogy pár hónap alatt megduplázza a pénzt és akkor családját a legnagyobb kényelembé helyezheti el, de még saját magának sem kell dolgoznia, mert az aranybányából holta napjáig szépen megél.
Salo átadta tehát Huzelacnak a 4000 dollárt, aki el is utazott az aranybánya megvásárlására. Huzelac azonban nem jelentkezett Salo mind türelmetlenebb lett. Végre is érdeklődni kezdett, mi van az aranybányával.

Kiderült, hogy Huzelac megszközt a pénzzel, a szóban lévő helyen soha aranybánya nem volt, de nem is lehet, mert értéktelen sziklák borítják azt, amibe nemcsak arany nincs, de semmi más sincs, csak pusztaság az egész sziklák borítva.
Salo feljelentette a furfangos csalót, aki egy szép mesével 4000 dollárt csal ki a hiszékeny embertől. A rendőrség nyomozza, azonban természetesen csak hűlt helyét lelke Huzelacnak.

Igy vesztette el megint egy bányász 12 év keserves küzdelmeivel és verejtékes munkájával szerzett kis tőkét. Most sem pénze nincs, de még a családját sem hozhatja ki. S a legszomorubb, hogy a mai viszonyok mellett nem sok reménye lehet, hogy ismét megtakaríthasson 4000 dollárt.
HA egyletének meghívóra, le-vélpapírra, borítékra, bál helyő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HA egyletének meghívóra, le-vélpapírra, borítékra, bál helyő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HA egyletének meghívóra, le-vélpapírra, borítékra, bál helyő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HA egyletének meghívóra, le-vélpapírra, borítékra, bál helyő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HA egyletének meghívóra, le-vélpapírra, borítékra, bál helyő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HA egyletének meghívóra, le-vélpapírra, borítékra, bál helyő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HA egyletének meghívóra, le-vélpapírra, borítékra, bál helyő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HA egyletének meghívóra, le-vélpapírra, borítékra, bál helyő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HA egyletének meghívóra, le-vélpapírra, borítékra, bál helyő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HA egyletének meghívóra, le-vélpapírra, borítékra, bál helyő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

PÉNZTUTALÁSOKAT DOLLÁROKBAN

Magyarországra és elszáított részre, továbbá Csechoslovákiába, Romániába és Jugoszláviába a legpontosabban eszközölünk.
Kamatkozó dollárbetéteket 4 százalék melletti elfogadjuk.
Hajójegyeket eladunk bármely vonalra. — Készjegyű ügyeket a legpontosabban intézzük el. MINDEN AMERIKAI MAGYAR forduljon hozzánk a legteljesebb bizalommal.

American Union Bank

Főintézet: 10 EAST 23rd ST. a Bankpalotában. NEW YORK CITY. Fiókintézet: 1897 SECOND AVE. Cor. 3rd Street. A bank 1897 Second Ave. alatti fiókjárája minden nap este 8 óráig, hetfőn este 9 óráig nyitva van. — Vasárnap egész nap zárva van.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Ha házat vagy farmot akar venni, vagy eladni, forduljon bizalommal hozzánk. Évek óta becsülettel szolgáljuk ki a magyarságot. Biztosítási osztályunk élet és balesetbiztosításokat ajánl a magyar bányászoknak. 10 és 20 éves biztosításokat kötünk, ami azt jelenti,
HOGY MÉG ÉLETÉBEN MEGKAPJA A BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGET.
Magyar levelekre magyarul válaszolunk.

KISS AND KLEIN

Real Estate, Insurance & Brokers
202—204 SECOND NAT. BANK BLDG.
Brownsville, Pa.

SECOND NATIONAL BANK

Brownsville, Pennsylvania

Ne küldje pénzt idegen helyre.
Ne menjen kis, gyenge bankba, hanem jöjjen hozzánk, a vidék egyik legerősebb bankjába.
BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉK KAMATOT FIZETÜNK és szükség esetén pénzt felmondás nélkül fizetjük vissza.
Pontos, lelkiismeretes kiszolgálásról biztosítjuk.

SECOND NATIONAL BANK
L. B. BULGER, Cashier. EARL HUSTON, President.
Brownsville, Pennsylvania

MI LESZ ÖNNEL,

HA MEGÖREGSZIK?

Gondoljon öreg napjaira és vegyen olyan életbiztosítást, melyet

MÉG ÉLETÉBEN

KIFIZETNEK.

MAGYAR KÖTVÉNYT KAP, melyből Ön pontosan tudja, hogy milyen biztosítást vásárolt.

Bővebb felvilágosításért írjon a következő címre:

NATIONAL INSURANCE AGENCY HIMLerville, KENTUCKY.

A Provident Life and Accident Insurance Co. vezérigynöksége.

Matoaka legzebb és legnagyobb férfi szabóüzlete.
THE O'DELL TAILORING CO.
MATAOKA, W. VA.
SAROK ÜZLET.
ELSŐRANGU ÁRUK.
OLCSÓ ÁRAK.

Magyar Barátaim!

E vidék bányászai évek óta üzletfeleink, mert a legjobb kiszolgálásban részesítjük.
Jöjjen az is hozzánk, aki eddig nem volt üzletfeleink. Igazgatósági tagjaink a leggazdagabb emberek a vidéken.
Ha hozzánk teszi be pénzt, teljes biztonságban van.

MATEWAN NATIONAL BANK
EDGAR CHAMBERS pénztáros.
MATEWAN, W. VA.

SOUTHERN ICE CREAM

Által készített
kitünő és tiszta gyártmány.
"Ez a legfelségesebb"
SOUTHERN REFRIGERATION CO., Inc.
(Williamson Hospital mellett.)
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

E lap előfizetési ára \$2.00.

GEO. W. SNODGRASS

Általános Biztosítási Irodája
FELTY BUILDING
Ashland, Kentucky.
Élet, tűz, baleset, segélyezési biztosítás a legelőnyösebb feltételek mellett.

MAGYAR Bányáplézek Meséi

EGY ÖREGEDŐ Bányászlegény
Esete.

Irtá: FISHER ANDOR.

V.

A KORHELY CSALÁDAPA,

aki keresetét mérges italokra költi a családját nyomorogni hagyja, a legnagyobb átká a társadalomnak. Asszonyok, akik sokat szenvednek ilyen férj mellett, a egyének, akik akaraterő hiánya miatt rabjai ennek a szenvedélynek, hozzassák meg az

ANTIBETIN

orvosságot, mely már sok embert mentett meg az elüléstől és sok-sok családot az elpusztulástól. Egy nagy üveg ANTIBETIN ára két dollár, gyakran ez is elég, azonban makacsabb esetekben három üveg szükséges, melynek egyszerre való rendelése öt dollárba kerül. Használati utasítással bárhova küldjük. A pénzt a rendeléssel küldje erre a címre:

VÖRÖS KERESZT PATIKA, 8901 Buckeye Road, CLEVELAND, OHIO.
Minden rendelés szép falinaptárt kap ajándékba.

Pali a Klári nevének említésére megfordult és előntötte arcát a vér.

— No mi köze hozzá, hogy kitől kellene, kitől nem.

— Hát közöm nem sok van, az igaz. Csak épen említettem. No, azért jó lesz vigyázni, mert majd addig jár a korszó a kutra, míg el-török.

Most már Pali is dühös lett. Sejtette, hogy valami pletykáról lehet szó. Visszajött, közelebb Krivácsinéhoz és szembe fordulva vele, kérdezte:

— Miféle korszóról beszél maga?

— No én ugyan semmiről se beszélek. Csak hát épen látták, hogy alig tette be a lábát a pléze, már is Klári körül legyeskedett. Látták azt is, hogy fényes nappal átfogta még a derekát is. No csak oszt az ura állja ezt a mocskosságot.

Palit még nagyobb dühre ingerelte Krivácsiné. Hogyne lett volna dühös, amikor mindössze egyszer találkozott Klárral, mióta visszajött és kerülte is, hogy összejöjjenek és mégis már is pletykát szóttek körülöttük azok, akik mindig a más dolgával szeretnek törődni. Van a bányáplézek mindenütt ilyenfajta népség. Akik sohasem a maguk ajtaja előtt sepernek, de mindig a más házatája körül keressik a piszkot.

— Fogja be a száját miszisz, oszt azt az asszonyt ne becsémélje. Mert az tiszta az ilyen dolgoktól. Vakuljon meg még ma az, aki azt látta, hogy én ölelgettem.

— No... no... no... ne olyan hangosan. A maga átkátul még nem vakul meg senki, pedig tudom azt szeretné, ha az egész világ vak lenne. Különösen arra a kokszkemencék körül, ahol egy estefelől látták magukat a fübe heverészni.

— Hallja miszisz, ha nem tartja a száját — és megragadta Krivácsiné karját — belefogom a szusz. Még ilyen gaszágot kitálalni. Nem fél az Istentől.

— No csak no... nem kell azért még ugy felpattanni. No hát szereti, oszt meg van. Más is vót mán így.

— De ilyen cudarságokat ne merjen mondani, mert én agyonütöm, aki ilyen mocskosságokba kever engem, meg azt az asszonyt.

— Jó van no... Hát megtenni nem mocskosság?

— Ki tette, maga teszi minden emberrel, aki kapható rá, mindenkivel összeadja magát. Maholnap a kaystoni lányok is tisztá-

bak lesznek, mint maga.

— Nem hallgat. Még hogy kikhó hasonlít. Ki adom az utját rögtön, takaroggyon a házamba. Itt egy percig sincs többet helye. Itt má nem alszik az éccaka, érti. Pusztuljon innen.

— Megyek is. Ha nem küldött volna, akkor is mennék. Ilyen asszonynál többet nem maradnék. A holmiméreggel elgyűvök.

Pali visszafordult és elment. A plézen járkált. A hold telezórta ezüstös sugaraival a plézt. Némely házból harmonika, rekedt énekesző hallatszott. Fízetés volt, itták az emberek a bódító kotyvaléket. A leghangsabb a Krivácsiné háza volt. Az abstézen itták a moonshinet Krivácsiné részeges, köny nyelmu burdosai.

Ahogy Pali elment, Krivácsiné felnézett burdosai közé. Csóka Pista danolt részegen. Ahogy Krivácsiné benyitotta az ajtót, elkapták a derekát. A harmonikás részegen húzta a nótát. Krivácsiné táncra perdült Csókával. Tánc közben hozzásimult a férjhez és a férfi test közelsége újra kéjes érzéseket ébresztett benne. Amikor a részeg harmonikás már nem húzta tovább, de elaludt a harmonika mellett, a burdosok is nyugovóra tértek. Csóka Pista ágya azonban üres maradt. Eltűnt pár perccel később, hogy Krivácsiné lement az emeletről szobájába.

*

Kelemen Pali bolyongott az éjszakában. Hüvös volt a májusi éjszaka és azon gondolkodott, hová menjen. Nem akarta az éjszakát kín a szabadban tölteni.

Észébe jutott, hogy régi burdos társa, Marci, egyedül van egy szobába Varróéknál. Hát odavette utját.

Zörgetett az ajtón és Marci azonnal kinyitotta. Elmondta neki az este történetét. Marci hallgatta szótlanul, csak amikor Pali befejezte elbeszélését, akkor szólalt meg:

— Tudtam előre. Megmondtam előre. No, fekkügy ide mellém. Reggel oszt majd beszedünk a miszisszel, ugy hiszem kapsz burdot.

— Nem hiszem, hogy kell kérni. Elmegyek én erről a plézről. Nem lesz itt nyugtom. Ez a szemét asszony pletykál majd. Se engem, se Klárit nem hagyja majd békibe.

— Fenébe még. Isemri itt mindenki Krivácsinét. Nem adnak annak a beszédjére annyit se, mint a köpés. No fekkügy le.

*

Pali aztán ott maradt Varróéknál burdon.

Marcival egy szobában, ugy, mint valaha Sóséknál. Együtt voltak mindig. Dolgoztak, ha a munkából hazajöttek, olvasták az újságjukat. Néha a kuglizóhoz mentek nézni a többiek játékát, vagy gurítani egy-két golyót.

Egy reggel — mint rendesen — bementek munkába. A bánya egyenes bejárata volt, és a bejáratnál gyülekeztek a bányászok. Várták a motort, mely bevigye őket munkahelyükhöz.

Ahogy Pali odaért, egyik ember kivált a többiek közül és félrehívta Palit. Nyiri Jóska volt, a Klári ura.

— Pali, valamit akarok kérdezni magától.

— Mi legyen az, felelte meglepődve Pali.

— Hát bajos... de azt hiszem, maga tisztességes ember, hát egyenes feleletet ad. Tudja, a szomszéd miszisz átgútt tegnap hozzám, mert nem vótam munkába. Klári Welchen vót, hát otthon marattam a gyerekekkel. Hát aszonta, hogy maga Klárit az uccán ölelgette.

— Jóska, hát csak nem hitte el. Hát olyan nak ismeri maga a feleségit, aki ilyen engedett volna tenni.

— Még cudarabbat is mondott. Hogy egy estefelől magát a feleséggel a kokszkemencék mellett látták a fübe.

— Jóska, ugy segíjen engem a jó Isten, hogy egy szó se igaz. Egyetlen egyszer tanálkoztam Klárral, mióta visszagyöttem, az uccán. Akkor egy-két szót váltottunk, mert ő sietett. Maga vót a gyerek otthon. Biztosan az a mocskos Krivácsiné csinálja az ilyen pletykát, mert ő nem kellett nekem.

— Az. Az mondta a szomszéd miszisznek. Én nem igen hittem, Klárinak nem is szótam. Előbb gondoltam megkérdezem magától. Tudom, hogy maga szerette, mielőtt én elvettem. De olyan embernek hiszem magát, hogy maga nem akar a más családi életébe botrányni, ha egyszer a jó Isten nekem rendelte...

— Nem, Jóska, attul soha se féljen. A jó Isten magának rendelte, éljenek boldogan. Soha se tudnék emberek szemébe nézni, ha olyan piszkos lennék, hogy a más asszonyát kívánám.

A motor megérkezett A bányászok beszálltak és ment mindenki a napi kenyérért való robotba. Pali brektrut hajtott. Már közel volt az átlukadáshoz, még két cut hiányzott.

Ahogy beért plézébe, baketját, poros tartályát, előszedte a tarisznyába hozott papirt levette a sweatert és munkához látott.

Furóját hasához illesztette és megkezdte a bányász mesterség egyik legkeservebb munkáját, a lyukfurást. Izzadt, nehezen dolgozott, míg aztán a béréjét betolva ugy találta, elég mély lesz a lyuk.

Aztán a fára sodort papirosból megcsinálta a pornak a tasakot. Tele töltötte porral, körül tekerte zsinórral és ráerősítette a kapszlit.

Aztán behelyezte a lyukba, teletömte sár-

ral és egy nagy fajert kiáltott, a többieknek figyelmeztetőül, hogy löni fog.

Gyorsan a betrijéhez szaladt, meghuzta a foggantyut. A robbanás azonban elmaradt. Végigment a kábelben, megnézni, nem-e az szakadt el, nincs-e abban hiba. Mindent rendben talált. Csak a kapszli lehet hát rossz, azért nem sült el, gondolta magában. Pali.

Bosszankodott, hogy épen ma van ilyen baja, amikor ugyis elkéstek. Egy kicsit későn jött a motor értük. Leszállt a sínről és amennyi időt vesztettek a visszaállításal, annyival megkéstek a ladolók. A ladoló pedig szereti nagyon gyorsan végezni munkáját, hogy mennél hamarabb szabadulhasson.

Pali körül nézett. Nézte, nem-e lát fényt, mely a foreman vagy annak segédjei lámpája lehetne. Mert olyan dologra készült, a mi tiltva van, de a tilalmat — haj — gyakran megszegik a könnyelmű bányászok. Nem törődnek azzal, hogy életükkel játszanak, amikor a tilalmat megszegik.

Mikor látta, hogy senki sem jön, megkezdte Pali a tiltott munkát. Ráfurni a be nem sült lyukra.

Ujra hasára illesztette a furót, ujra izzadt és furta a lyukat. Egyszer csak egy erős vilámlás, aztán egy rémes robaj, óriási füst, kő és szén zuhanása, emberek lármája, karbid lámpás emberek rohanása.

Kirobbant a por és Palit nehézk munkával tudták csak a bajtársak véresen, összezuzott tagokkal kihuzni a szén és kötörmelékek alul.

Ahogy Palit ásták a romok alul, más emberek nyöszörgését is hallották a mentő bányászok. Az első percekben azt hitték, Pali az egyetlen sebesült. Arra nem is gondoltak, hogy a robbanás ereje olyan nagy volt, hogy a brektrut átszakította és a megette levő plézen dolgozó bányászt is magaiá temette a beomló szén. Ez a bányász Nyiri Jóska volt, a Klári ura. De a motoros is megsérült, aki épen kárát adott be Jóska-nak.

A bajtársak aztán, hogy Palit kihuzták és hordágyra tették, Jóska kiadásához fogtak. A motorost megtalálták az entriben összetört tagokkal, kivitték azt is a bánya elé.

Jóska, meg Pali eszméletlenül kerültek ki a romok alól. A bánya száját már sár, kezüket tördelő asszonyok, gyerekek sokasága állta körül, amikor kihozták őket. A rémhír gyorsan jár és a plézen már arról beszéltek, hogy ötven bányász halt meg.

A sáros, szenes, véres embereket mentőkocsikra tették és elvitték őket Welchre a kórházba. Mire a rémhír Klárihoz ért és mire ő odaért a bánya szájához, a mentőkocsi, mely az urát vitte, messze robogott.

Klári elájult, hogy az urát nem találta. Ugy szedték fel az asszonyok.

(Folytatom.)

KÉSZPÉNZDOLLÁRT KÜLDHET

MAGYARORSZÁGBA

és az elszakadt részekre postán és sürgönyileg is.

HAZAI JOGÜGYEKET legpontosabban intézünk elsőrangú hazai ügyvédek útján.

HAJÓJEGYEK a legjobb vonalakra.

AFFIDAVITOK pontos készítése.

BETÉTEKRE 3 százalék kamatot fizetünk.

HIMLER STATE BANK
HIMLerville, KENTUCKY

MEGNYILT BANYÁK.

A Dodds Coal Co. bányáját Carriers Mills, Ill.-ban hosszú hónapokig tartó télettség után megnyitotta. A bányában 150 ember nyert alkalmazást.

Ez a negyedik bánya Salina megyében, Ill.-ban, mely az utóbbi két héten ottan újra felvette az üzemét.

A Sunnyside bánya Herrinben, Ill.-ban is megette az előkészületeket a bánya megnyitására. A bánya tavaly június óta le volt zárva. A bányában rendes viszonyok között 600 bányász dolgozik és egyike a legregibb bányáknak azon a vidéken.

A Girard bánya, mely a Girard Coal Company tulajdona, Radley, Kansasban is újra felvette az üzemét. A bányában már majd egy éve nem dolgoztak.

A West Wheeling Coal Co. bányája West Wheeling, Ohio-ban ismét felvette az üzemét tíz hónapi télettség után. A bányában most 100 ember dolgozik.

A Haala Brook Coal Co. megnyitotta a régi Peach Orchard

bányáját Illinoisban.

Ez a bánya 27 évvel ezelőtt lett lezárva és a bánya belső fel szerelése nagyon sok helyen össze volt már dülve és a járatokat sok helyen víz öntötte el.

A Rocke Forge bánya megnyitása iránt az előkészületeket megtették. A bánya Connellsville környékén van és a Connellsville Basin Coke Company tulajdona. A bányát tavaly márciusban helyezték üzembe kívül.

MEGÖLTE A LEJÁRÓKÓ.

Harry Holgrave Glen Carbon, Ill.-i bányászra még decemberben egy hatalmas kő esett. A kő a szerencsétlen embert derekban érte és gerincét törte el.

Bajtársai azonnal észrevették a szerencsétlenséget és kiszabadították a kő alól és kórházba vitték.

Ott kinlódott másfél hónapig, míg végre most a halál szabadtotta meg rettenetes szenvedéseitől.

ELGÁZOLTA A BANYAKÁRÉ.

Ross Montgomery 23 éves bányász Harco, Ill.-ban munkája

végeztével kifelé tartott a bányából. Az egyik fordulónál nem vette észre, hogy sebesen közeledik egy szénen rakott szerelvény, mely elütötte őt és oly szerencsétlenül esett a kerek közé, hogy azok teljesen szétromosították őt.

Mire a kerek közé közlő kiszedték, addigra már meg is halt.

A BELÖVÉSNÉL SZERENCSETELLEN JÁRT BANYÁSZ.

Joe Meistwitsch 38 éves bányász Dowell, Ill.-ban a belövés készítette elő a plézt.

Mikor a löport betömte a furtlyukba, az egyik tömés valamilyen ok folytán kirobbant és a szerencsétlen bajtársunkat oly

erővel vágta a pléz oldalához, hogy koponyarepedést kapott és azonnal szörnyethalt.

RÁSZAKADT A TETŐZET.

Joseph W. Powers 35 éves bányászra egy hatalmas szikla szakadt munkaközben és teljesen szétzúzta a szerencsétlen embert.

Elsőrangú farmok

Amerika legtermékenyebb vidékén, kitűnő piaccal, teljes felszereléssel, házakkal, állatokkal 50 család részére.

A földeken gabonát, kukoricát stb. termelünk, disznókat és jószágot hizlalunk, aprójószágából és krumpliból, lenből stb. pénzeliünk.

Feltételek és bővebb felvilágosítás megtudható a telepítés vezetőjénél

REV. DR. GERENDAY LÁSZLÓNÁL

ref. lelkész

737 MAHONING AVE.

YOUNGSTOWN, OHIO

MAGYAR Bányászlap

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

HIMLerville, KENTUCKY.

Sürgönyeim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va. Telephone: Kermit, W. Va. No. 7.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban. The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00—Magyarországba \$3.00 Subscription Rates: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Megjelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

ANDREW FISHER, Editor.

Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászoknak. The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office of Himlerville, Ky.

Károlyi Mihály

valószínűleg megnyeri a teljes cselekvési szabadságát s Amerika magyarjainak módjában lesz Károlyival személyesen érintkezni.

Bizonyos, hogyha van még a vizen túl élő magyar ember, akit nemcsak nagy érdeklődéssel, de határtalan nagy szeretettel is vár az amerikai magyarság maga közé, akkor az Károlyi Mihály és a Felesége.

Még azok is, akik nem helyeslik Károlyi politikáját, vagy hibásnak tartják a rövid ideig tartott Károlyi rezsimet, nemcsak kíváncsiak, de nagy megértéssel is fogadják Károlyi Mihályt, akit minden magyar ember tisztel ebben az országban.

A magyar kurzus itteni lapjának erőlködése hiábavalónak bizonyultak, mert Károlyitól Amerika magyarjait elidegeníteni lehetetlen.

Annál szomorúbb aztán, hogy Károlyinak a követői vesznek össze és ugyanakkor, amikor szemére dobják Berko D. Gézának, hogy annak idején "kiszajátította" Károlyt önmagának és a lapjának; most az októberisták egyike-másika próbálja ugyanazt csinálni.

A new-yorki Magyar Hírlap szerkesztője esik legfeltűnőbbben ebbe a hibába, amennyiben nap-nap után kétségbe vonja a "Hét"-nek azt a jogát, hogy Károlyt követhesse.

Nem azért írjuk pedig ezt a pár sort, mert a Magyar Hírlap néha azt is írta, hogy az "egyedüli" és a "legrégebben" októberista lap ebben az országban, mert olyankor bizonyára elfelejtette, hogy a St.-Louis és Vidéke, a Magyar Bányászlap s a Közép-államok még egynéhány lapja mégis csak régebben hirdeti egy pár nappal az októberizmust, mint fiatal lapársunk; hanem szót emelünk azért, mert azt kívánjuk, hogy Károlyi sikerrel járjon az amerikai magyarok közt.

Tegyük félre New Yorkban egy a személyes féltékenységet, mint az esetleges üzleti érdekeket és ha Károlyinak alkalom adatik, hogy megjelenjen köztünk, ne akarjon senki károlyibb lenni Károlyi Mihálynál.

Aki magát most októberistának vallja, azt fogadják el októberistának, mert sem egyesek politikai multjának a hánytorgatása, sem az októberizmus vagy a Károlyi kiszajátítása nem tesz jót a száműzött vezér ügyének.

Nagyon jól láthatják októberista lapársaink, hogy bár az amerikai magyarság 95 százaléka októberista, lapársaink 70 százaléka teljesen behódolt a fehér kurzusnak; azon kell hát lennünk, hogy többen legyünk és együvé tartsunk, nem azon, hogy kit bírunk elmarni az októberizmus vagy Károlyi mellől.

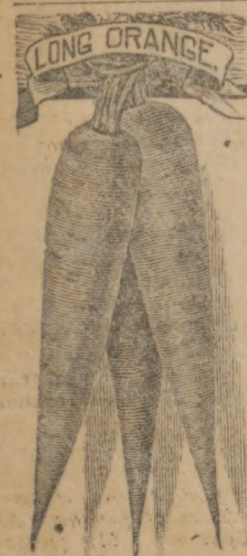
Zámbory Sándornak,

a Perth Amboyban megjelenő Híradó szerkesztőjének tizezer dollár kártérítést ítél meg a bíróság, amiért Csipő bankár ur és bolshevik-telekihiéna barátai föléle rágalmakat terjesztettek.

Itt volt az ideje, hogy egyszer rávágjanak a magyarok közt olyan kedves rágalmak szájára és reméljük, hogy hasonló esetben hasonló leckében részesülnek a csipő-féle nagyszájú rágalmazók.

Kétszeresen örülünk, hogy Zámbory kapta első esetben a pénzt és az elégtételt, mert őt rágalmazták a legkérdőbbben, a legaljasabban és ő viselte azt a leghosszabb ideig a legnagyobb békétlenséggel mindannyiunk közt.

S bár a káröröm illetlen és kereszténytelen cselekedet, mi még egy kicsit azon is örülünk, hogy Csipő Lajos fizette ezt a tizezer dollárt s ha volt vagy van hiba az egész ügyben, akkor legfeljebb az a hiba, hogy nem huszezer dollár kártérítés fizetésére ítélték a "bankár urat".

Kállay Testvérek

1925. évre szóló kertészeti árjegyzékünk ismét megjelent, mely magában foglalja mindennemű Gyümölcs, Díszfákat, Díszbokrokat, Rózsákat, Gazdasági konyhakerti és virágmagvakat, Szoba növényeket. Irjon Ön is egy példányért az alábbi címre:

KALLAY BROS. CO. PAINESVILLE, OHIO.

B. I.

Mi lesz a United Mine Workers sorsa?

Tisztelt Szerkesztő ur.

Miután a Bányászlap ez év február 12-iki számában a bányászok véleményét kérte, bátor vagyok én is hozzájárulni a cikkhez.

Vannak, akik azt képzik, hogyha a munkabérek leszállítatnák, akkor jobb munkaviszonyok lesznek. Ezek csalódnak. Mivel már egy részünk ugyanis dolgozik és mégis úgy lesz, hogy oda jutunk, hogy így sem lesz mit dolgozni. És még emellett menni van, aki régóta tétlenül van.

Nézetem szerint, ha tiz centért ladolnánk szemet tonnáknak, akkor sem adnának érte pénzt, mert nincs szükség rá. Csak nem tölthetnek hegyet szénből? A leszállítás tehát eredménytelen.

De azért nézetem szerint, mégis csak ér valamit a leszállított bér, mert legalább dolgozunk valamennyit. De hogy a kereset elegendő-e aztán a munkánk után, azt hagyjuk utolsóknak. Így is odajutunk, ahol a munkanélküliek vannak, akiknek van a régi keresetből, az megél, akinek nincs, az nézzen felfelé.

Eszerint nem látom célszerűnek a bérleszállítást és azok, akik leszállították a béreket, nagyot vették a köznek, de az államnak is. Viszont a béremelés meg veszélyes az iparra.

A bérleszállítás azonban segíthetne a munkaviszonyokon,

ha azt nem a szervezet, sem a társaságok, hanem a kormány vezetné be.

A kormány joga van mindenki felett, az tehát törvény útján bérleszállítást, mely mindenki kiterjedne. És mindenre. Ha csak a munkásság fizetését szállítják le, azzal csak a nép egy részét nyomorba döntik, míg a másik része annál gazdagabbá lenne.

Bérleszállítás szükséges, de úgy, hogy a legkisebb embertől a legnagyobbig kiterjed, minden tárgyra és élelmi cikkre. Kivéve azt, aminek ugyanolyan ára van, mint volt ezelőtt. Ha ezt keressük el, úgy olyan lenne a hatása, hogy senki sem szenvedne rövidséget.

Ha ez bekövetkezne, úgy bizonyára sok külföldi piacot is szerezne, meg a belsőli fogyasztást is emelkedne, mert mindenki kerüli a költségeskedést.

Mi a szénipart illeti, arra külön intézkedéseket kellene tenni a kormányknak. Tekintetbe kellene venni a szállítási költségeket és aszerint meghatározni, hogy bizonyos területekre mely bányák szállíthatnak szemet. El kellene a bányákat tiltani a versenyzésektől. Meg kellene határozni a bányász keresetét, a társaságok jövedelmét és akkor a közönség nem lenne kiszolgáltatva a szénbárok kényekedvének. Ha ezt megteszi a kormány,

egy eltörölné a sztrájk lehetőségét, mert a szervezetnek nem kellene többé a munkabért ellenőrizni, csakis a munkaviszonyokat kellene figyelni és törvényesen be kellene hozni a nyolcórás munkaidőt a bányászoknak.

A bányász valami csekély százalékkal többet érdemel, mint a külső munkás, egyrészt, mert a bányában rossz a levegő, másrészt, mert a bányáknak nem dolgozik állandóan és mert a folyamatos megszakítás nélküli munkát a bányász szervezete sem bírná ki.

Ha nem csalatkozom, azt hiszem, Farrington is így gondolja, de nem merete nyíltan megmondani.

Azt hiszem, lesznek olyanok is a bányászok között, akik olyan bányákban vannak, ahol minden nap dolgozik bányász; ezek azt fogják mondani rólam, hogy bizonyára bolond gombát eitem, mert ők nem gondolnak a többi bányászra, akiknek a fizetésük csak papiroson van meg mert a bányáknak nem dolgozik. Én pedig azt szeretném, hogy minden bányásznak jusson mindennapi kenyérre.

Még megjegyzem, hogy ha a mostani árak megmaradnak, úgy mindenki kényszerítve van a magas bért pártolni.

Szmolik János, Himlerville, Ky.

Munkahírek

Masontown, W. Va. Vajda Georgeon testvér tudatja, hogy ott minden nap dolgoznak. A bányáknak egyenes, a szén 4 láb magas. Viz a bányáknak egyenesben van, gáz nincs. A szén között 3 inch kő van. Karbid lámpát használnak. A szemet masina vágja, de van pikk munka is. Tonnaszámra fizetnek 51 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, embereket ritkán vesznek fel, mert sok az ember. Vajda testvér olyan bajtársnak ajánlja a helyet, aki szeretet alacsony plézből dolgozni.

Cameron, Colo. Béres István munkástárs írja, hogy ott most jól megy a munka, 4-5 napot dolgoznak hetenként. A bányáknak szőlős, a szén 3-8 sukk. Viz kevés van, gáz nincs, kő van. Villanylámpát használnak. A szemet masina vágja, de van pikk munka is. Tonnaszámra fizetnek masina után 77 centet, pikk után 107 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, az emberekkel jól bántanak és vesznek fel új embereket. Béres testvér ajánlja a helyet.

Tiltonsville, Ohio. Egy testvér írja, hogy ott a Russel bányában gyengén megy a munka, csak 3 napot dolgoznak egy héten. Új embereket csak igen ritkán vesznek fel, mert sok az ember.

Springfield, Ill. Németh Gy. András munkástárs közli, hogy ott a környéken van vagy 16 bányája a Peabody Coal Co.-nak, melynek a fele le volt zárva egész nyáron át. Az ősszel megindították őket, de most már megint csak 2-3 napot dolgoznak. Új embereket csak nagyon ritkán vesznek fel és csak olyanokat, akiknek van illinois-i bányászpapírjuk.

Richard, W. Va. Kovács József bajtárs tudatja, hogy ott ugyan dolgoznak minden nap, de a kereset mégis nagyon gyenge. A villany nagyon gyenge és így sokáig kell bennmaradni a bányában. Embereket csak ritkán vesznek fel, így nem ajánlja a helyet munkát kereső magyar bányászoknak.

Elm Grove, W. Va. Olman János testvér írja, hogy náluk az Elm Grove Coal Co.-nak 4 bányája van. A szén 4-5 1/2 láb magas. A No. 4. bányá 1923 december óta le van zárva, a No. 2-est 1924 november 30-án zárták le, a No. 3. december hónapban dolgozott 3 napot, januárban 15 napot, februárban még semmit. A No. 1. minden nap dolgozik, de abban meg rengeteg az ember. A vidéken munka-

nélkül lévő bányászok számát 1200-ra becsülik.

Indianola, Pa. Molnár Gyula bajtárs értesítése szerint ott a munka elég jól megy, 4-5 napot dolgoznak hetenként. Embereket azonban mostanában egyáltalán nem vesznek fel, mert sok az ember.

Cinderella, W. Va. Takács József testvér írja, hogy ott 3-4 napot dolgoznak hetenként. A bányáknak hegyen van, a szén 4-5 és fél sukk magas. Viz van némi helyen, gáz nincs, kő van néhol. Karbid lámpát használnak. A szemet masina vágja, de van pikk munka is. Kárészámra fizetnek 5 tonás kárért masina után 75 centet, pikk után 106 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, az emberekkel megfelelő és vesznek is fel embereket.

Wilkes-Barre, Pa. Garbóczy Miklós munkástárs írja, hogy ott azon a vidéken a munka jól megy (keményszénvidék) és munkát mindig lehet kapni. Ajánlja munkanélküli bajtársaknak azt a vidéket.

Elbert, W. Va. (Gary No. 8.) Egy munkástárs közli, hogy náluk jól megy a munka, 4 napot dolgoznak hetenként. A bányáknak driftes, a szén 8-9 sukkos. Viz kevés van, gáz nincs, kő néhol akad. Karbid lámpát használnak. Kárészámra fizetnek 4 tonás kárért masina után 2 dollár, pikk után 2 dollár 15 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, az emberekkel megfelelően bántanak és vesznek is fel új embereket. A hír küldője ajánlja a helyet.

South River, N. J. Halász János testvér írja, hogy ott gyári munkát lehet kapni és ajánlja a várost munkanélküli bajtársaknak.

Earling, W. Va. Egy bajtárs írja, hogy ott jól megy a munka, 6 napot dolgoznak hetenként. A bányáknak egyenes, a szén 4 1/2-5 láb magas. Viz akad, gáz kevés van, kő és bóna van a szén közepén. Karbid lámpát használnak. Kárészámra fizetnek 2 1/2 tonás kárért 80 centet. Az emberekkel elég jól bántanak és mindig vesznek fel magyar bányászokat. A hír küldője ajánlja a helyet.

VIGYÁZZON MAGÁRA!

mert itt van a veszedelem és egészségtelen — hideg és nedves időjárás!

Használjon ellene JUVITO PURE HERB TEÁT és JUVITO BALSAM FOR COLD'S

meghűlés elleni kenőcsöt. Egy pittsburghi orvos azt írja e két szerről, hogy UTOLÉR-HETETLENEK.

Fővegyésznök, SAJÓ SÁNDOR, a budapesti Szent István-kórház Zita-kórház és a Bakics-térsi szülészeti kórház volt gyógyszerésze készíti e szereket és az ő neve garantálja e szerek kitűnőségét. Miért ne kísérelje meg ÖN IS?

JUVITO BALSAM for COLD'S 35c. JUVITO PURE HERB TEA \$1.—

Kaphatók drug storokban és grocery storokban, vagy DIREKT A GYÁRTÓL IS MEGRENDELHETŐK.

BIELEK MFG. CO. 5151 BUTLER ST. PITTSBURGH, PA.

TÖREKVŐ EMBEREK hetenként \$50-tól \$100-ig kereshetnek garantált tiszta gyapjú szövetből készült \$40-os férfiruhák eladásával \$23.50-ért. Könnyű és kényelmes munka, szakismeret szükséges. IGAZI KITŰNŐ ALKALOM. Irjon ma és egy teljes mintakészletet TELJESEN INGYEN küldünk. Cím: ABNER JONES, 307 W. Van Buren H-2, Chicago, Ill.

NORTHFORK HARDWARE COMPANY vaskereskedése NORTHFORK, W. VA. (CLARK OLDALON) Autóbillérek és sportolkek eladása. A postától az első ajtó. "Standard Brands" a legkedveltebb vasárú az Egyesült Államokban és mi ezeket tartjuk raktáron. Figyelmes kiszolgálás, mérsékelt árak.

MAGYAR Bányászok! Mi koalícióra vesszük az árut, azért adjuk olcsóbban, mint más! A magyarok legnagyobb része nálunk vásárol, jöjjön az is hozzánk, aki eddig nem volt vevőnk. A mi stárunk a legnagyobb Grocery üzlet a vidéken. Elsőrangú árak. Olcsó árak.

SANITARY GROCERY CO Northfork, W. Va.

KÉZI MUNKÁK Importált D. M. C. Pamutok, Delin és Berlin kerendők, Kész árak. Járás árak nagy raktár. Kérjen ingyen árjegyzéket. Vidéki rendelést 24 óra alatt szállítunk. CHAS. K. GROSS CO. 8803 Buckeye Rd. Cleveland, Ohio.

HUNTINGTON BANKING & TRUST CO. HUNTINGTON, W. VA. Egy jó bank — egy jó városban. Helyezze el nálunk pénzét!

WELCH VIDÉKI MAGYAROK! Külföldi Osztályunkat megnyitottuk. Az óránkba pénzt küldünk, dollárban vagy hazai pénzben. Arányosnak elcsóválhat, mint akármelyik más bankban. Főnökeinknek tiszteletos a berendezésünk a legjobb az egész County-ban. Alapítók \$100,000.00 Tartalékunk \$40,000.00

MERCHANTS AND MINERS BANK, WELCH, W. VIRGINIA. TAMÁS ÁRON, a Külföldi Osztály vezetője. Dr. L. L. BELCHER, WELCH, W. VA. Minden fogunkat, hidunkat, töméseket, korona munkákat, a legmodernebb rendűk szerint fájdalom nélkül végeztük. A magyarok figyelmes kiszolgálásában részesülnek nálam évek hosszú sora óta.

KISS EMIL BANKHÁZA

A Magyar Királyi Postatakarékpénztár képviselője

Az Északamerikai Egyesült Államok területén

UJ CIMUNK Fourth Ave. at 9th St. NEW YORK ALAPITVA 25 ÉV ELŐTT

Advertisement for PAIN-EXPELLER medicine, featuring an illustration of a person and text describing its benefits for various ailments.

KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZÁLLÍTOTT ÁRON

NEW YORKBÓL \$192.50 BUDAPESTRE ÉS VISSZA és U. S. Revenue Tax Egy kitűnő alkalmat ajánlunk önnek: elhatározhat az órákba leszállított harmadosztályú körutazási kiránduló jegyek! Utasainkat külön vonat viszi Hamburgtól utazásunk céljára. tapasztalt vezetői felügyelete alatt.

Itt lakó idegenek, akik 12 hónapon belül visszatérnek, nem esnek a quotatörvény korlátozás alá. — Foglalja le idejében helyét.

Viszterelői engedélyért és más felvilágosításért forduljon bármely helyi ügynökökhöz, vagy UNITED AMERICAN LINES 35-39 B'way, New York.

Magyar Bányászok! Ne csánatasson ruhát, mindenféle futóbetárral. Jöjjön be hozzá, aki évek óta becsülettel szolgálja ki. Elsőrangú munka. OLCSÓ ÁRAK. JOHN ALTMAN magyar szabó 61 MARKET STREET, Pennsylvania Depot mellett. BROWNSVILLE, PA.

DR. O. D. CROUT Chiropractor POOR-FORK, KY.

Ön sok mindent próbált, hogy visszatérjen az egészségébe. Kezeltesse általam magát, az én gyógyásdom a legjobb! Kezelésem által biztosan újra egészséges lesz!

Tisztogassák ki Logan völgyét.

Fort Pierce, Fla.,
1925 február 9-én.

A Magyar Bányászlap
tek. Szerkesztőségének
Himlerville, Ky.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Mély tisztelettel kérem, sziveskedjék alantírott soraimat a Magyar Bányászlap legközelebbi számában leközzölni.

A Magyar Bányászlap f. évi január hó 29-én megjelent számában "Tisztogassák ki Logan völgyét" címen Bartha D. Lajos ur, volt bankalkalmazott tollából egy cikk jelent meg, mely többek között személyemmel is foglalkozik.

Errre vonatkozó válaszom a következő:

Ugy látszik, hogy valaki nagyon fájdalmasan taposott rá a Bartha ur tyukszemére és mást hirtelen haragjában megrug mindenkit, akit utjában talál és akire gyanakszik, mert különben nem keresne reá alkalmat, hogy mások pellengére állításával, a saját bizonytalan jövőjének utját egyengesse.

Az első vád ellenem Ragályi ur vásárlási esete Madisonban. Lássuk tehát az igazságot a magam meztelenségében. Egy alkalommal Ragályi urnak saját házánál említett tettem arról, hogy Madisonban, közvetlen az új Court-ház mellett van egy eladó üzleti lot és közel hozzá egy sarok ház és ha befektetni való pénze van, akkor alkalom adtán nézze meg. Ugy is volt. Ragályi megígérte és a jelzett napon el is jött Madisonba, de Bartha ur társaságában. S bár Bartha Madisonban azelőtt sohasem volt és az ottani helyzetet egyáltalán nem ismerte, mégis bölcseségével és nagy szakértői tudásával azonnal megállapította, hogy Madisonnak nincs jövője, befektetésre nem alkalmas és hogy ott semmi sem jó.

Természetes, hogy engem ezen kijelentés nagyon meglepett, mert biztos tudomásom volt arról, hogy a szóban levő ex-bank alkalmazottakkorri kenyéradó gazdája, névszerint Mr. Jackson, a logani First National Bank elnöke és a west-virginiai bankok első commissioner szintén ugyanazon a helyen 9 lottót vásárolt és még azonkívül sok más előkelő angol üzletember is. Sehogy tudtam megérteni tehát, hogy miért nem kérte ki Mr. Jackson is a nagy szakértő Bartha véleményét, hogy vajjon megveheti-e a szóban forgó telket minden komoly veszély nélkül? — Fel is említettem neki azonnal, hogy tulajdonképpen minék is ment bele gazdája ilyen kockázatos dologba, amire nézve azt a cinikus választ kaptam, hogy bizony ő teheti, mert gazdag ember, de már azóta rég megbánta tettét.

A valódi tényállás megállapítása végett azonnal átírtam Mr. Jacksonhoz, aki válaszában a legnagyobb felháborodással azt jelentette ki, hogy őt sonki se tartsa oly örültnek, aki pénzét minden megfontolás nélkül haszonlatlanul kidobja, továbbá, hogy ő több ezret fektetett be a szóban levő lottokba és már te-

kintélyes összeget kínáltak neki, de még ezidőszerint nem hajlandó tőlük megválni. Bartha tehát — állítása szerint — vagy félreértette, félremagyarázta szavait, avagy "szándékosan hazudott."

Mitől védte meg tehát a híres tanácsadó Mr. Ragályit? Nyilvánvalóan attól, hogy ne vegye meg a város legfőbb helyén, a court-house melletti lottót, hanem elősegítette abban, hogy lojtait inkább Youngstownban vásárolja meg, valószínűleg egy kicsit távolabb az ottani törvényesektől. — Hogy mely lotot lesznek értékesebbek, azt a közeli jövő fogja beigazolni.

Mindenesetre én szívből kívánom minden egyes honfitársamnak, hogy "szóznak nyakába" bármelyik megyében a törvényesség mellett legalább 1 lottót és akkor pénzét elég jól helyezze el.

Mindezek után kérдем, hogy miért kellett Bartha D. Lajos ex-bankalkalmazott és általában tanácsadónak engem saját félrevezető szándékából eredő hibája miatt hónapokkal ez előtt történt közönséges mindennapi dolgokért, vagy jobban mondva, adás-vétel, vagy nem vételért, a nyilvánosság előtt megtámadni akkor, amidőn az előadott esetről kifolyólag saját állítása szerint annak idején mégis csak neki kellett nyelnie?

Kizárólag azért, hogy saját siralmas mosakodásával és személyének előretolásával, engem bemocskoljon és bennem a nép bizalmát megingassa.

A másik égbekiáltó bűnöm Bartha szerint az, hogy Mr. Szeginek Floridáról igen szép levelet írtam és tanácsoltam neki azt, hogy "nehezen összekuporgatott garasait" egy itteni farmba fektesse be, de ő nevezett arról febeszélte. Hát az igaz, hogy elég szép levelet írtam Mr. Szeginek, mert 20 esztendei tanult és igazgatói minőségemben ezt már így szoktam meg, de különben is a gyönyörű szép Floridáról, aki azt személyesen ismeri, másképpen nem írhat. A lényeg az, hogy igazat írtam és bármely levelem igaz és tárgyilagos voltárts mindenkor vállalom a felelősséget. Egyébként én Mr. Szegivel adás-vevőrségem még sohasem beszéltem, sőt feleségének direct meghívására sem mentem el férjéhez, aki — feleségének állítása szerint — igen szeretett volna velem Floridáról elbeszélgetni. Ezen meghívására azt feleltem, hogy előbb leutazom Floridába és ha a helyzetet jónak találom, akkor szívesen állók rendelkezésükre s mivel az itteni körülményeket a lehető legjobbaknak találtam, azért írtam neki a szóban forgó levelet.

Ismételten kérдем tehát, hogy tulajdonképpen mily "dicső" dolgot követett el az itteni helyzetet egyáltalán nem ismerő Bartha D. Lajos volt bankalkalmazott egy ilyen legközönségesebb vénasszonyi lebeszélés?

Semminőt, — hanem mások kompromittálásával minden áron, ha kell sirva is, rejtett céljait burkolgatja és türelmetlenül vár a kedvező alkalomra, hogy az általa lebeszélte honfitársak a bank révén szerzett prestige alapján "a nehezen összekuporgatott garasait" az ő tanácsa és szájaie szerint fektessék be valamibe.

A minap Mr. Mitchell, a Boone County Bank alelnöke azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy szerezze nekí is Floridában egy parcellázásra alkalmas területet. Miért nem beszélt le ezt is?

Tetteim és cselekedeteim komoly és tárgyilagos bírálata

előtt készséggel meghajlok, de a pusztá vénasszonyi siránkozás és kotnyeleskedés engem egyáltalán nem érdekel.

Végül az utolsó vádja ellenem az, hogy Madisonban nem tudtam boldogulni, tehát eljöttem Floridába, hogy a magyarokat itten boldogítsam. Amit mindig hangoztattam, azt most is mondom, hogy Madison város befektetésre igen alkalmas, de én haladok a korral s azért jöttem Floridába, mert ez hasonló célból még Madisonnál is hatványozott mértékben jobb. Azért jöttem ide, mert Amerika egyik egkiválóbb gazdasági, kereskedelmi és pénzügyi szaktekintélyének és írójának, Mr. Forbesnak tollából Floridáról, mint a közeli jövő országáról és annak "ohmos fejlődéséről" a Pittsburgh Pressben sorozatosan napokon keresztül, legszebb, legjobb és legérdekesebb doigokat olvastam és mindig vágytam arra, hogy a helyzetet itten saját szememmel lássam. És mit láttok itt? Azt, hogy nap-nap mellett millió millió befektetésre tesznek az északi tőkésék Floridában, bizonyára nem azért, hogy pénzüket elveszítsék. Látnom azt, hogy a floridai városok tele vannak idegenekkel, akik mind befektetéseket eszközölnék. Tudom azt, hogy különösen St. Lucie County (ahol jelenleg tartózkodom) a föld termékenysége és különösen a narancsfélék (citrus) termelése tekintetében Floridának is zászlóvivő megyéje, amely a terménykiállításokon mindig-mindig megnyeri az első díjakat. És tudok még sokat, igen sokat, de ezen dolgokról külön fogok nyilatkozni.

A floridai magyar farmerkolónia, amelyet Bartha ur igen ravaszul kieszelt oldalszurásával csirájában óhajtott elfojtatni, már meg van és tagjai állandóan szaporodnak, sőt már dolgoznak is rajta nagy ömömmel és megelegedéssel. Eddigi tagjai: Mr. Andy Bodó, Dobra, W. Va., Mr. Andy Kovács, Amherst-dale, W. Va., Mr. Antal Markovics, Detroit, Mich., Mr. Geo. Tomay, Akron, O., Mr. Joe Skriba és Mrs. J. Skriba, Munhall, Pa., Mr. Imre Uhrin és Mrs. M. Uhrin Homstead, Pa. A fent említett honfitársaink több napi tartózkodás után, kellőleg mérlegelve az itteni nagyszerű helyzetet, elhatározták, hogy összes ingó és ingatlan vagyonukat eddigi államaikban a legrövidebb idő alatt pénzzé teszik és családjukkal együtt végleg eljönnek a gyönyörű kékegü Floridába, ahol oly szép és oly gyönyörű minden.

Bartha urnak és hűséges csatlósainak szurkálódásaira csakis ezzel az egyszerű magyar közmondással válaszolhatok, hogy: "A kutya ugat, a karaván balad."

Fogadja igen tisztelt Szerkesztő ur kiváló tiszteletem nyilvánítását, vagyok

mély tisztelettel

Szirkó Mihály

Box 1162.

Fort Pierce, Fla.

Mr. Szirkó levelét leközzöltük, mert mi ebben az akciónkban is, épen úgy, mint mindig, mindenkivel szemben fair-ek akarunk lenni.

A levél leközlése azonban nem jelenti azt, hogy amiket Mr. Szirkó írt akár Floridáról, akár a telepítésről, a mi véleményünk lenne. Mi Floridát közelebbről nem ismerjük, az ő telepítési üzletét se, így mi azt természetesen senkinek nem is ajánlhatjuk.

A MAGYAR BÁNYÁSZLAP OLVASÓIHOZ!

Lapunk január elsejéi számában a The Martin Gordon Cloth ing Co. hirdetése jelent meg, melyben West Virginiai megbízottjuk, Kassay Ferenc, Logan vidékre való érkezését hirdették.

Mi ezt a hirdetést csak azután közzöltük, hogy a Kassay Ferenc által Himlervillen felvett rendelésekre a ruhák rendben megérkeztek, az adott előlegek pontosan le lettek vonva.

Most Logan vidékéről olvasóink azt írják, hogy Kassay Ferenc ott nem járt el egyenes uton, mert részben nem abból a szövetből szállították többeknek a ruhát, amiből rendeltek, részben meg nem vonta le a gyár az előleget, amit Kassaynak adtak.

Nevezett a Gordon gyáron kívül rendeléseket vett fel a Universal Clothing Manufacturing Co.-nak is és ezeknél a rendeléseknél is azt írják Logan tájáról, épen így járt el.

Gordon gyár is, meg a Universal Clothing Mfg. Co. is Kaszaytól megvonta a megbízást, neki tehát nincs joga többé a gyárak részére felvenni.

Figyelmeztetjük ezért olvasóinkat, hogy nevezettnek rendeléseket ne adjanak. Ha valahol megjelenik, kérjük, adják át a legközelebbi rendőrnek és értesítsenek bennünket, hogy felelősségre vonhassák őt azon Logan-vidéki magyarok, akiket becsapott. Különben úgy halljuk, hogy valami angol egyletnek, Royel Order, toborzó tagokat. Jó lesz, ha vigyáznak a magyarok és nem adnak pénzt a kezébe.

MEGHÍVÓ.

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 91-ik Osztálya, Valier, Ill. 1925 február 28-án táncmulatságot és janczkedési estélyt egybekötve magyar ünneppéget rendez, melyre minden magyar honfitársat elvárnak.

Ételekről és hűtő italokról gondoskodva van.

Rizkó József, oszt. titkár.

GYERMEK JÓLETI OSZTÁLY

AZ ANYAK ÉS GYERMEKEIK EGÉSZSÉGÉNEK GONDOZÁSÁRA

E hasznos hírtől-hítre oly kérdéseket fogunk felvetni, melyek érdekesek és értékesek a várandós anyának és fiatal gyermekének anyjának.

A csecsemő gondozása és táplálása életveszélyes kérdés az otthonra és a nemzetre, és azt hisszük, hogy a csecsemő gondozásáról kell tárgyalniunk rendszeres időközönként.

113-IK CIKK.

A bébi ápolása és táplálása.

Mell-táplálás.

A természet úgy gondoskodott, hogy a bébi melből legyen táplálva; emelgett, a melletől a legjobb táplálék a csecsemő táplálkozására, az anyának mindent el kell követni, hogy csecsemőjét szoptassa és ne táplálja úvegből addig, amíg minden lehetőség van arra, hogy a bébijét a természet adta táplálékkal táplálhassa.

Az úvegből való táplálás.

Ahol az anyatej hiányzik az úvegből való táplálásra kell figyelni. Egy az a módszer eredményes legyen, nemcsak az adandó táplálékot kell gondosan megválogatni, hanem nagy gondot kell fordítani az elkészítésre is, ami igen sok fontos részletet tartalmaz.

Az első és legfontosabb kellék a tisztaság. Az összes tárgyakat, amik a tejfel érikkezésébe jönnek, kifőzés által fertőtleníteni kell. A felhasználandó tejmentenyiséget gondosan le kell mosni, hogy a legjobb eredményt lehessen elérni. Ha követni fogja ebből tanácsunkat, sok bajtól meg fog szabadulni.

A kiválasztott táplálék kell hogy tiszta jó tej legyen és a csecsemő korához megfelelően kell felhígítani. Az edesített kondenzált tej legjobb csecsemő táplálék, mert tiszta, összetétele egyforma, tápláló, könnyen emészthető és mindig kész a használatra, csak forró vízzel kell felhígítani.

Mint ahogy fent említettük, sokszor előfordul, hogy anyuk nem kevesek szoptatni szeretnének és így körültekintően kiválasztott táplálékot kell megválogatni. A kiválasztott táplálékot gondosan megválogatni, hogy az edesített kondenzált tej legjobb csecsemő táplálék, mert tiszta, összetétele egyforma, tápláló, könnyen emészthető és mindig kész a használatra, csak forró vízzel kell felhígítani.

Semmi sem tul jó a bébiének. Adja neki a legjobbat—Bordens Eagle tejet. Teljesen megbízható és tiszta.

Ha ezt a hirdetést beküldi a The Borden Company, Borden Building, New York, címére, saját anyanyelvén fog kapni utasítást, hogyan táplálja bébijét Eagle tejjel.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS.

Hálás köszönetemet fejezem ki az Amerikai Magyar Segélyező Szövetség főtisztáikának, amiért nekem hosszas betegségem után 82 dollár segélyt pontosan kifizettek.

Felkérem magyar testvéreimet, hogy ezt a hatalmas, erős egyület támogassák és csatlakozzanak mennél nagyobb számmal hozzánk.

Joe Csáky,
Box 375.
Lynch, Ky.

KEREKES BROS.
Amerika legnagyobb magyar könyv- és zenekereskedése.
208 E. 86th St. New York City.

1 darab VALÓDI SELMECZI PIPA Boltiára 50 cent
1 " VALÓDI MEGGYFA SZÁR " 35 "
1 " FINOM BORDOHÁNYZACSKÓ " 35 "
2 NAGY DOBOZ LEGZAMATOSABB HETES PIPADOHÁNY " 50 "

MELYEKNEK BOLTÍ ÁRA ÖSSZESEN \$1.70 cent

MINDÖSSZE \$1.39 FEJÉBEN

MEGKAPHATJA.

NE KÜLDJÖN PÉNZT — FIZESSEN, MIKOR AZ ÁRUT MEGKAPJA. MEG NEM ELÉGEDÉS ESETÉN PÉNZÉT VISSZAKAPJA.

GUTTMAN IMPORT CO. — 926 LAKEVIEW ROAD. CLEVELAND, OHIO

CSAK TÖLTSE KI EZT A SZELVÉNYT.

NÉV: ..... VÁROS: .....
UTCA: ..... ALLAM.

FERGUSON TAILORING CO.

LOGAN, W. VA.

Ruhák rendelésre kitűnő anyagból. Ruhatisztítás és vasalás. Minőség — Érték — Jó kiszolgálás a jelszavunk.

MAGYARUL BESZÉLÜNK.

Az Atlantic & Pacific Sea Co. üzlete mellett az állomáshoz vezető uton.

BATES SANATORIUM

Hullámfürdők és a gyógyfürdők minden faja villany kezelés, masszáz és dietikus étrend.

Phone 142.
202—204 Fifth Avenue
Huntington, W. Va.

BANKUNK

sziklaszállárd és minden tekintetben jó, pontos kiszolgálásban részesítjük feleit. Ne tartsa pénzt otthon. Ne küldje idegenbe, hanem tartsa nálunk.

BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZÁLEKOT FIZETÜNK. Betéteket felmondás nélkül fizetjük vissza.

The Bank of Masontown Masontown, W. Va.

COMMERCIAL HOTEL

SZOBÁK \$1.00
Az állomással szemben
Prop. E. K. GÜNTNER
APPALACHIA, VA.

Ha tiszta szobát és jó ételt akar, térjen be hozzám!

ÉN NEM VAGYOK CSUHÁS!

Magyarországba

Uj lezárított áru harmadosztályú tervény Budapestre és vissza \$192.50—\$211.50-ig, a hajók szerint.

JO USAG! Az Egyesült Államok egyik törvénye megengedi, hogy korlábelti egy evre terjedő látogatást tessen hazájában és visszatérhessen az Egyesült Államokba anélkül, hogy a quota-törvény alá esne. A mi fenyegetés hazájunk becsérvé a MAJESTIC, a világ legnagyobb hajóját, az OLYMPIC, L.A.F.L.A.N.D., PITTSBURGH stb. hajókat, gyors utazást biztosítanak Cherbourg, Antwerpenbe. Minden heten indul néhány hajó.

Az összes harmadosztályú utazás az árú, két, négy és hat személyes kabinokban lesznek elhelyezve. Kényelem, kitűnő konyha és kiválómas házmester.

Kérdezze meg a helyi ügynökünket.

**WHITE STAR LINE
RED STAR LINE**
Arcade Office No. 196, Union Trust Bldg., PITTSBURGH, PA.

STAR CASH MARKET

304 W. Pike Street,
Clarksburg, W. Va.

HUS ÉS FÜSZERÁRUK

Magyarosan, házilag készített husárak.

EGYEDÜLI MAGYAR STÓROS A VIDÉKEN.

RUHÁT csak jó szabónál csináltasson. Mi a legjobb kelmét adjuk. 500 különféle szövetünk van raktáron. Üzletünk a Star Cash Market mellett van.

THE LIBERTY TAILORS

304 W. Pike Street,
CLARKSBURG, W. VA.

AMERICAN TAILORING COMPANY

Day & Night Bank Building
WILLIAMSON, W. VA.

RUHÁT ott csináltasson, ahol jó árút adnak és becsületes kiszolgálásban részesül.

27.50-TÓL 45.00 DOLLÁRIG.

Elsőrangú finom ruhát csinálunk.

HAZAI TELEKKÖNYVI SZERZŐSÉGI ÉS JOGI ÜGYEKBEN

forduljon mindenki bizalommal

DR. L. BERNSTEIN

hazai ügyvédhez
1645 SECOND AVENUE
NEW YORK CITY.

E lap előfizetési ára 2.00 dollár.

AZ "OCCIDENT" GARANCIÁJA.

Mi garantáljuk azt, hogy az "Occident" liszt nem csak jó minőségű, hanem sokkal jobb, mint más lisztek. — Ön kézzel bírta olyan kitűnő kenyeret, mely minőségben, fehérségében, izletességében és általában minden egyéb tekintetben sokkal jobb, mint amilyen kenyeret Ön más lisztből készíthetne.

Ezen garancia folytán, minden kereskedő utasítottunk, hogy fizesse vissza a vételárat minden olyan vevőnek, aki nincs megelégedve az "Occident" liszttel.

A mi ajánlatunk.

Kisérleljen meg egy csomag "Occident" lisztet és készítsen abból annyi kenyeret vagy tésztaféléket, amennyit akar. Ha Ön nem győződne meg arról, hogy az jobb, mint bármely más liszt, azt megelőzőleg használja, hogy úgy vilge vissza a csomagban megmaradt lisztet és visszakapja Az Ön Pénzét. A kereskedő, minden további nélkül, visszatéríti azt.

TUG RIVER GROCERY COMPANY
WILLIAMSON,
WEST VIRGINIA.

Komoly betegség sokszor származik elhanyagolt hűlésekből.

Milliók halnak meg évenként télen közönséges hűlés miatt. Ha hűlése van, legelőször, ha azonnal iszik egy csésze forró Bulgár teát, ez átmelegíti a beleket, élénkíti teszi a vérkeringését és tisztítja a mérges anyagokat a belekből.

Evek óta használják a Bulgár Növény Teát (ezelűt VÉR Tea-nak nevezik) a hűlés ellen és a test egészében tartásáért. Orvosok mindenütt ajánlják, hogy Bulgár Növény Teát vegyenek és ha abból forró iszik egy csészevel, megszűnik a veszedelmesen válható hűlés. Az orvosok tudják, hogy a Bulgár Növény Teában lévő tiszta növényi gyógyanyagok gyökérgyógyítást hatnak a reumatizmus ellen, tisztán tartják a gyomrot, méjt és beleket. A drugtörökök mindenütt szívesen ajánlják a Bulgár Növény Teát, mert tudják, milyen jó.

A Bulgár Növény Tea gyorsan hat. Adjon egy csészevel a kis gyermekének. Legyen felkészülve a tél betegségei ellen. Menjen a drugtörököshöz és kerjen Bulgár Teát. Ára 35c — 75c — \$1.25.

Győződjön meg, hogy az én valódi Bulgár Növény Teámat vegye a sárge és piros dobozban az én nevemmel.

MEGJEGYZÉS: Családok vegyék az én nagy 5 hónapos dobozomat. Ha drugtörököse nem szolgálhat azzal, küldjön nekem \$1.25 és én azonnal küldöm Önnek. Címem: H. H. VON SCHLICK, President, Dept. A, — 822 Locust St., PITTSBURGH, PA.

HOT-PEP KENŐCS.

A legjobb gyógyszer a hűléstől származó daganatok, mellfájás, fejfájás, derékfájás, reumatizmus, torokbeszedés, ficam, neuralgia ellenében, valamint feregcsípés ellen. Nem éget, nem hólyagoz. Segíti a rossz vér eloszlását, szabályozza az emésztést és erősíti teszi a szervezetet. Megakadályozza az izmok merevedését túlmunka és túlerőltetésből. Ára \$1.00 nyolc onz. üveg. 3 üveggel \$2.50. Küldje rendelését és a pénzt címlre:

HOT-PEP LINIMENT CO.
C. 529 S. LaSalle St., Chicago, Ill.
febr. 26. márc. 5.

A bevándorlási törvény módosítása.

Az új törvényjavaslat szigorú rendelkezéseket tartalmaz. — Az italtörvény megszegőit deportálni fogják.

Az Egyesült Államok Washingtonban székelő törvényhozó testület, a képviselőházból és a szenátusból álló 68-ik kongresszus, december 1-én jött össze, hogy második ülészköz megkezdje és azóta, rövid karácsonyi szünet kivételével, állandóan együtt van. Tekintettel arra, hogy március 4-ig, — mely nap a jelenlegi ülés kezdetéig, — a szükséges költségvetési törvényjavaslatokat kell tárgyalni, nagyon kevés idő marad más törvényjavaslat megfontolására. — A bevándorlási kérdéssel két külön bizottság foglalkozik és pedig a képviselőház bevándorlási bizottsága és a szenátus bevándorlási bizottsága. Ez a két bizottság most arra törekszik, hogy megfelelő törvényhozást készítsen elő az 1924. évi Bevándorlási Törvény deportálási intézkedéseinek keresztülvitelére. A képviselőház bevándorlási bizottsága kihallgatásokat tartott a bevándorlási és polgárosodási kérdésekben, Johnson bizottsági elnök törvényjavaslatát kapcsolatosan, mely "The Deportation Act of 1925" vagyis az "1925. évi deportálási törvény" név alatt ismert. Azt remélik, hogy ez a bizottság rövidesen elkészül jelentésével. A szenátus bevándorlási bizottsága nem nyújt be új törvényjavaslatokat, hanem előkészületekben áll arra az esetre, ha a képviselőházból jövő bármiféle intézkedést azonnal megfontolás tárgyává kell tenni, feltéve, hogy a dolog természete még március 4-ét megelőzően igényelje az azonnali intézkedést, mielőtt az ülés bezárul.

A képviselőház bevándorlási és polgárosodási bizottsága.

A képviselőház bevándorlási és polgárosodási bizottságának ülésénél tagja van. Két tag rövidesen kiesik, mert az elmult választások alkalmával vereséget szenvedtek szavazó kerületeikben. Ezek helyett két új tagot neveznek majd ki, mielőtt a 69-ik Congress bevándorlási és polgárosodási bizottságát újra szervezik. A bevándorlási és polgárosodási bizottság törvényhozási kalendáriuma, melyet december 1-én adtak ki, 70 törvényjavaslatot és 10 határozati javaslatot sorol fel, melyeket az első ülészköz idején a bizottság elé utaltak. Harminchétfő törvényjavaslat ügyét elintézték az úgy nevezett "1924. évi bevándorlási törvény" elfogadásával. Tizenhárom javaslat, melyet az országba illegálisan jövő idegenek büntetésére vagy a nemkívánatos idegenek deportálására vonatkoznak; husz javaslat, melyek polgárosodási kérdésekre és tíz javaslat, melyek idegen alattvalókra vonatkoznak, várják a bizottság intézkedését a hátramaradt rövid idő terminus folyamán. 1925 január 17-ig a képviselőházba tizenkét törvényjavaslatot nyújtottak be a bevándorlási kérdésekkel kapcsolatban. Öt javaslat azoknak az idegeneknek bebocsátására vonatkozik, akiket nem vettek fel kvótán kívüli bevándorlóknak a jelenlegi törvény alapján; négy javaslat különböző természetű és három javaslat pedig az idegenek deportálására ad jogot.

A deportálási törvényjavaslat.

A bizottság törvényjavaslatát, melyet az "1925. évi deportálási

törvény" név alatt ismernek Johnson bizottsági elnök előterjesztésén alapszanak, azonban magukba foglalják azokat az intézkedéseket is, amelyek Hayden és Watkins képviselők által beterjesztett javaslatokban vannak foglalva. A javaslatot a bizottság már nyomtatásban kiadta. Azzal a céllal szerkesztették, hogy 1917 február havi általános bevándorlási törvény módosítványaiként szerepeljenek, melyeknek alapján a jelenlegi deportálási eljárásokat lefolytatják; valamint az 1924. évi Bevándorlási Törvény azon szakaszának módosítványaként, mely az idegen származású tengerészekre vonatkozik. A törvényjavaslatban ajánlott legfontosabb változtatás az öt és három éves időszak megszüntetése, melyen belül bizonyos osztályú idegenek deportálhatók. Mindazok az osztályok melyeket megérkezésük alkalmával kiutasítanak vagy később deportálhatók, ha az Egyesült Államokban találják őket, bármikor deportálhatók lennének az Egyesült Államokba való bejöveteleik után, tekintet nélkül arra, hogy deportálási törvény beiktatása előtt vagy az után jöttek az országba. Ezen felül még a következő osztályokba tartozó idegenek lennének deportálhatók: aki valamely ki nem jelölt helyen jön az Egyesült Államokba, aki elkerüli a vizsgálatot, vagy aki hamis adatok alapján nyer bebocsátást; akik kimutathatólag nem a bejövetele után előforduló okokból kifolyólag időtöltnek, gyengeelméjűnek, epileptikusnak, elmebajbódottaknak, szervezeti elmebeli fogyatékosságban szenvedőknek, vagy megrögzött alkoholistának mutatkozik; akit a deportálási törvény beiktatása után elkövetett bármiféle vétségben bűnösnek találnak, melyért egy évi börtönnel büntetik, vagy amelyért a büntetési idő, ha hozzá adják a kitöltött büntetésekhöz, egy évi vagy ennél hosszabb időre terjedő büntetést jelent; akit egynél többször ítélték el a szeszital fogyasztására vonatkozó bármely amerikai törvény megsértéséért vagy megsértési kísérletéért; aki idejövetele előtt büntetve volt, vagy aki elismeri olyan vétségben való részességét, mely erkölcsileg lealázó jellegű; aki az 1925. évi deportálási törvény elfogadása után a leánykereskedés vagy bódítószerekkel való kereskedés elleni törvényeket megsértette vagy azok megszegésére összeesküdött, akár megbüntették ezért, akár nem; aki bármely deportálható idegennek rejtekhelyet ad vagy segítségre van; aki egy másik idegen segít a törvénytelen bejöveteleiben; aki az Egyesült Államok partjainak közelében járókál hajón van alkalmazva, anélkül, hogy állandó itt tartózkodásra engedélyt nyert volna.

FELHÍVÁS.

Az alant felsoroltak felkérteknek, hogy saját érdekükben, vagy személyesen, vagy írásbelileg jelentkezzenek a Clevelandi m. kir. konzulátus hivatalos helyiségében, 750 Prospect Ave., (Cleveland, Ohio) alatt van.

Polyárts Erzsébet, Pápa, Cleveland, Ohio.
Krajczár Károly, Detroit, Mich.
Papp András, Egyházkesző, Cleveland, Ohio.
Rabocki János, Székesfehérvár.
Bakó József, Freeland, Mich.
Bakó János, Freeland, Mich.
Balogh Béla, Oberlin, Ohio.
Dobay Ilma, Cleveland, Ohio.
Ifj. Domkó Antal, Barberton, Ohio.
Jakab Lajos, Thorpe, W. Va.
Matyóka János, Cleveland, O.
Nagy Mátyas, Cleveland, O.
Nagy Mihály, Detroit, Mich.
Lehoczky Miklós, Cleveland, Ohio.
Klein Ármin, Cleveland, O.
Horváth István, Freeland, Mich.
Schüll József, Cleveland, O.
Ifj. Prebus János, Marting, W. Va.
Szabad Sándor, Sárköz, Cleveland, Ohio.
Szabad Erzsébet, Sárköz, Cleveland, Ohio.
Kiss Margit, Cleveland, Ohio.
Pindroch Rudolf, Ristler, W. Va.
Berényi János, Farmington, W. Va.
Stecz László, Cleveland, Ohio.

A deportálási a következő végleges formában írták elő: 1. A munkaügyi miniszter, vagy a munkaügyi miniszter által meghatalmazott bármelyik tisztviselő, avagy a bevándorlási bizottság által kibocsátott letartóztatási parancs alapján az idegent elfogják; 2. A bevándorlási felügyelő a munkaügyi miniszter által előírt szabályok értelmében az idegent kihallgatásban részesíti; 3. A bevándorlási felügyelő a rendeletnek megfelelően beküldi a munkaügyi miniszterhez a kihallgatás alkalmával szolgáltatott bizonyítékokat; 4. A munkaügyi minisz-

ter a kihallgatás során nyert pusztá bizonyítékok alapján elrendelheti a szabadonbocsátást vagy a deportálást. A munkaügyi miniszter kérhet további bizonyítékokat vagy elrendelheti, hogy egy másik felügyelő előtt újból kihallgassák az idegentyel; 5. A deportálási végzés utal a törvény azon rendelkezésére, amelynek alapján az idegen deportálását elrendelték és röviden megállapítja az indokolás alapját, de nem a bizonyítékokat; 6. Az idegen nem deportálható, csak ha felügyelő előtt kihallgatásban részesítették és alkalmas adatok száma, hogy a deportálási rendjeitbe foglalt indoklásra vonatkozólag védelmélt elmondhatta; 7. A munkaügyi miniszter döntése végérvényes; 8. Ezen törvény értelmében a bizonyítási terhe vagy az Egyesült Államokban való maradás jogának igazolása az idegenre hárul.

A törvény különböző rendelkezéseiben a hajóstársaságok felelősségét gondosan megállapítják. A jelenlegi törvény elrendeli, hogy az Egyesült Államokba illegálisan hozott idegen ugyanazon hajóstársaság hajóján küldessék vissza. A javasolt módosítvány értelmében valamely idegen, aki egy hajón van alkalmazva, nem deportálható ugyanannak a hajóstársaságnak a hajóján. Az Egyesült Államok partjaira érkező bármely hajótól, melynek legénységét külföldi parton alkalmazták, megkövetelik, hogy az Egyesült Államok elhagyásakor legalább is ugyanolyan számú legénységgel rendelkezzen, hacsak az úresedést nem halál, vagy a legénységnek megbetegedése okozta. Törvényesítés és a hajóstársaság büntetés fizetése esetén a módosítvány kifejezetten elrendeli, hogy a befizetett büntetés összeg nem téríthető vissza a hajóstársaságnak.

FELHÍVÁS.

Az alant felsoroltak felkérteknek, hogy saját érdekükben, vagy személyesen, vagy írásbelileg jelentkezzenek a Clevelandi m. kir. konzulátus hivatalos helyiségében, 750 Prospect Ave., (Cleveland, Ohio) alatt van.

Polyárts Erzsébet, Pápa, Cleveland, Ohio.
Krajczár Károly, Detroit, Mich.
Papp András, Egyházkesző, Cleveland, Ohio.
Rabocki János, Székesfehérvár.
Bakó József, Freeland, Mich.
Bakó János, Freeland, Mich.
Balogh Béla, Oberlin, Ohio.
Dobay Ilma, Cleveland, Ohio.
Ifj. Domkó Antal, Barberton, Ohio.
Jakab Lajos, Thorpe, W. Va.
Matyóka János, Cleveland, O.
Nagy Mátyas, Cleveland, O.
Nagy Mihály, Detroit, Mich.
Lehoczky Miklós, Cleveland, Ohio.
Klein Ármin, Cleveland, O.
Horváth István, Freeland, Mich.
Schüll József, Cleveland, O.
Ifj. Prebus János, Marting, W. Va.
Szabad Sándor, Sárköz, Cleveland, Ohio.
Szabad Erzsébet, Sárköz, Cleveland, Ohio.
Kiss Margit, Cleveland, Ohio.
Pindroch Rudolf, Ristler, W. Va.
Berényi János, Farmington, W. Va.
Stecz László, Cleveland, Ohio.

BÁNYAPLÉZRŐL-BÁNYAPLÉZRE.

Tisztelt Szerkesztőség.

Kérem szíveskedjek helyet adni soraimnak becses lapjában. A Károlyi ügryhöz volna néhány szavam. Olvasom a Népszavában, hogy mennyire támadja ez a lap Károlyit. Nagyot fordulhatott a világ, hogy az a Népszava, mely 1918 október 31-ike után, amikor Magyarországon kikiáltották a Köztársaságot, olyan lelkesen üdvözölte, mint a magyar nép évszázados vágyának megvalósítóját. Akkor a nemzet vézérének, a magyar nép bálványának nevezte el Károlyit, mert megszabadította az országot az átkos Habsburg-uralomtól. Ma ugyanezekért hazaárulónak nevezi.

Akkor a nép igazi és önzetlen vezérének nevezte, mert Szabadságot hozott a népek, földet adott a nincstelének és az ország ügyeit a nép akaratának megfelelően, a dolgozók, a munkásság belevonásával akarta vezetni.

Bajtársi üdvözlettel

Pálur János
Weestville, Ill.

Ma mindezekért a hazaárulás vádjá jár, annak a férfinak, ki akkor is, de azóta is megmutatta, hogy valóban akar a nép, a magyar munkásság felszabadításáért dolgozni és elveiért mindent feláldozott.

Ma a Népszava éppen ellenkezőleg ír s a mai cikkei sehogyan sincsenek összhangban az akkori cikkeivel.

A Népszava akkori cikkei megfélemltek valóban a lap címeinek, mert azt írta, amit a nép, a munkásság akart. De ma, teljesen ellentétben áll korábbi elveivel, úgy hogy még a politikában kevésbé járatos ember is azonnal meglátja, hogy elvet cserélt.

Ma nem illik össze az újság neve az általa hirdett elvekkel, mert amit ma a Népszava ír, az minden, csak nem a Népszava.

Bajtársi üdvözlettel

Pálur János
Weestville, Ill.

PASTEUR FONTOS KÍSÉRLETE TYUKOKKAL.

A híres francia életbölcsész, Louis Pasteur beállított néhány tyukot hideg vízbe és addig hagyta ott, míg azok testi hőmérséklete néhány fokkal lecsökkent. Akkor beoltotta a tyukokat halált okozó oltó anyaggal és a tyukok néhány perc alatt megdőltek. Ugyanaz az oltóanyag azonban teljesen hatástalannak bizonyult, ha a tyukok hőmérséklete rendes volt és hűlés által nem csökkentette az ellentálló képességüket, mert akkor az elég erős volt arra, hogy az oltóanyag hatását ellensúlyozza. Ez a kísérlet bebizonyította, hogy a hűlés igen veszélyes. Tartson mindig Triner's Cough Sedativet az Ön gyógyszerjei között és biztosítsa a gyomor rendszer működését Triner Keszű Bor segítségével. Ez a felülmúlhatatlan gyomor gyógyszer hamar kedvelté válik. Mr. Lazo Obradovich farmer, írt nekünk Orofino, Idaho államból január 30-án: "Egy üveg Triner Keszű Bor használata után nagyszerűen éreztem magam megint, ezért fogadják köszönetemet ezen gyógyszerért." Reumatizmus, neuralgia, lumbago és fagydagatok, gyilések ellen Triner's Liniment gyors segítséget ad. Ha az Ön gyógyszerész vagy drugstore nem szolgálhat azzal, írjon Joseph Triner Company, Chicago, Ill. címre.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Csoma Ferenc, Thorpe, W. Va. Ön már írt egyszer erről az ügyről január 22-iki számunkban. Másnak is alkalmas kell adnunk, hogy kifejtse véleményét.

Balogh Lajos, 611 Kanawha St., Charleston, W. Va. Az Ön levele nem a lapba, de a papirkosárba került. Petyaolvasók le velét odahelyeztük.

Elszász József, Fairport Harbor, Ohio. A naptárt az óhazai címre elküldtük.

Lázár János, Clinton, Ind. Egy naptárt Erdélybe, egyet Pestmegyébe elküldtünk.

Mike Balogh, Scranton, Pa. A naptárt az Óhazába elküldtük John Simon, Gilliam, W. Va. Önnek is szól a fenti üzenet.

A LYNCHI (KY.) MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ HIREI.

Lelkész: Dr. Papp Géza.

A presbyterium f. hó 15-én a lelkész indítványára egyhangú határozattal meghívta templomi istentisztelet végzésére Dr. Baltazar Dezso püspököt, a magyarországi református egyház egyetemes konventjének elnökét. — Ugyanezen a napon a Munkás Szövetség népes közgyűlése Dr. Papp Géza lelkész felhívására egyhangúlag elhatározta, hogy a kiváló vendég méltó fogadására zászlókkal kivonul és a templomi istentiszteleten vallásközlés mellett testületileg megjelenik.

MULATSÁGOK A MAGYAR BÁNYAPLÉZEKEN.

(Minden egylet bálj hirdetését ingyen közöljük e rovatban, mely egylet a Magyar Bányászlap nyomdájában készített a mulatsághoz szükséges nyomtatványokat.)

Az Ethel és Vidéke Református Egyház 1925 március 14-én, szombaton, Monavillen, a Y. M. C. A. nagytermében Álarcos bált rendez. Beléptidő férfiaknak \$1.00, nőknek 25 cent. Kezdeté délután 4 órakor.

HA egyletének meghívóra, levelepapírra, borítékra, bálj belépő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kiviteli nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

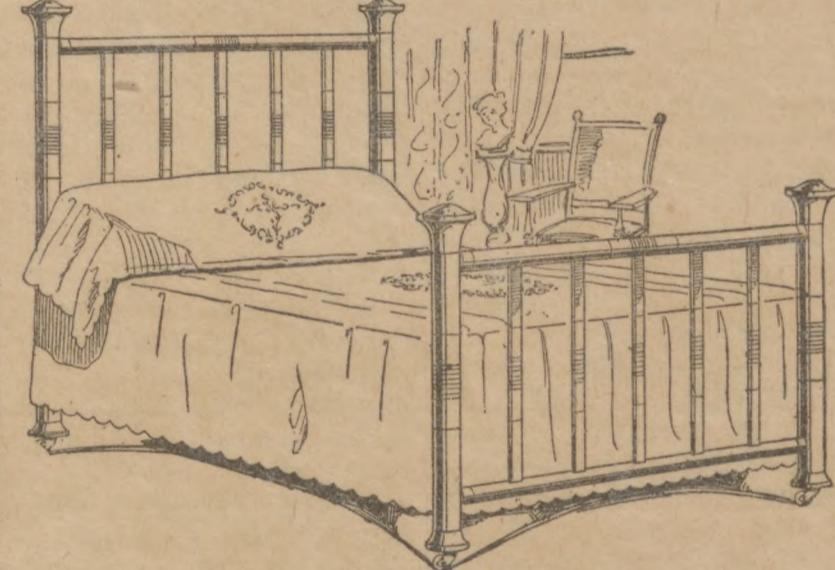
CLARK DEPARTMENT STORE NORTH-FORK, W. VA.

A legnagyobb rózsásru üzlet a vidéken. Gyönyörű nő ruhakelmék a legnagyobb választékban. Alós és felső ruházati cikkek.

Vevőinket figyelmesen szolgáljuk ki. — A vidéken nálunk vásárolhat legelőbb.

INGYEN MAGYAR NYELVÉCSKE

Név ..... hasznos és érdekes tudnivalókat
Cím ..... tartalmaz talál
..... badalmokról és sz
..... gyen könyvtér kulds be elmet,
Manufacturers Patent Co., Inc.,
10 Wall St., New York

A LEGNAGYOBB BUTORÜZLET A VIDÉKEN.
Elsőrangú butorok, szőnyegek, kályhák, hangszerek lemezek
Részletfizetésre is eladunk.
HÁZHÓZ SZÁLLITJUK A MIT VESZ!

THE ANDERSON HOUSE FURNISHING CO.
NORTH-FORK, W. VA.

Mindenfajta szemüveg.
Orvosi vizsgálat után állapítjuk meg, milyen szemüveg-re van Önnek szüksége.
Csak olyan szemüveget vizsgálunk, amely jó az Ön szeméhez. Rossz szemüveg elfrontja az Ön jó szemét is.

WILLIAMSON OPTICAL CO.
O. S. Vaughan, O. D.
111 1/2 Second Ave
WILLIAMSON, W. VA.

Dr. HOITASH J. FRIGYES SZEMORVOS
Wien (Bécs)-ből, Ausztriából
Huntington, W. Va.
SIMMS KELLER BLDG.
704 Fourth Ave.,
HIVATALOS ÓRÁK:
délután 9—12-ig, délután 1—5-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEKI

THE CITIZEN BANK OF WAR, W. VA.

Bankunk legszilárdabb a vidéken.
Betétek után fizetünk 3 százaléket.
Pénztér felmondás nélkül bármikor kikaphatja.
Ne küldje pénzt idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, a hol teljes biztonságban van.

Hülések Láz Grip

CSELEKEDJÉK GYORSAN-BIZTOSAN
Küldje le a hülést azonnal. Minden óra, amit nyer, megóvja sok órai vesztéstől és kellemetlenségtől.
Küldje le a legjobb módon, melyet a tudomány ismer — mely a legjobban megfelel minden követelményeknek. Ez a mód a HILL'S. A hülést megszünteti 24 óra alatt, a gripet 3 nap alatt. Milliőknak teszi ezt meg.
Olyan biztosan, hogy a gyógyszereszer garancia. Oly tökéletes, hogy 25 év óta nem találtak módot javítani rajta. Ne kísérletezzen egy hüléssel.
Ílyenkor a legjobbra van szüksége.

CASCARA QUININE
A vörös dobozt vegye a fényképpel

Dr. POINDEXTER FOGORVOS
(Elwood szállodával szemben.)
WELCH, W. VA.
Ha elsőrangú munkát akar, olcsó ár, forduljon bizalommal hozzám. Én a munkámért felelősséget vállalok.
A legtöbb magyar hozzájár, jön a többi is és győződjön meg arról, hogy elsőrangú kiszolgálásban részesül.

TISZTELT BARÁTAIM! BUDAPEST HOTEL

Tisztelettel értesítem a Welch és vidéke magyar bányászait, hogy a név alatt egy elsőrangú szállodát nyitottam a McDowell Streeten. 40 szobás szállodát tiszta új butorral rendeztem be. Évek óta mindig becsületos, jó kiszolgálásban részesítettem a vendégeimet, ezúttal is ezt fogom tenni.
Kérem a magyar bányászokat, tiszteljenek meg látogatásukkal.
BUDAPEST SZÁLLODA
MILLER LAJOS, tulajdonos
WELCH, WEST VIRGINIA

Magyar Bányászok!
Háttértek a legújabb újságot? A BÁNYÁSZDOHÁNY gyűjteményében gyarapodott. A bányászdohányon kívül kicserélt a
FŐBURDOS DOHÁNY ÉS A KUBA SZIVART.
Tudjátok meg azt is, hogy mi vagyunk az egyedüli magyar dohány és szivar gyárosok az országban.
KÖSTOLÓT INGYEN KÜLDÜNK!
Megrendelések a következő címre küldendők:
FRIED TESTVÉREK
gyárosok
269 1/2 PEARL STREET,
NEW YORK, CITY.

EZ A BANK

a vidék magyarjainak a legszebben ajánlja fel szolgáltatásait, minden tekintetben.
Külföldre olcsón küldünk pénzt, mert a legnagyobb bankokkal állunk összeköttetésben és naponta táviratilag kapjuk meg a külföldi pénzek árfolyamát.
Betétekre 3 százalékos kamatot fizetünk.
The First National Bank, Williamson, W. Va.

OLVASTA MÁR A HARMONIKÁT?

Ha nem, kérjen azonnali mutatványszámot. A
HARMONIKA
ma a legjobb és legértelmesebb masab vloc lap, mely évi KÉT DOLLÁR fejében felvidítja a busulának indult magyarokat. A
HARMONIKA
olcsó, jó, tartalmas és izlőse. Ez a címe!
7862 W. JEFFERSON AVE
DETROIT, MICHIGAN.

BANK OF LYNCH LYNCH, KY.

Bankunk a LEGSZILÁRDABB a vidéken.
Betétek után fizetünk 3 és 4 SZÁZALÉKOT.
Pénztér FELMONDÁS NÉLKÜL bármikor kikaphatja.
NE KÜLDJE PÉNZÉT idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.
Pénzküldés Hajójegyek

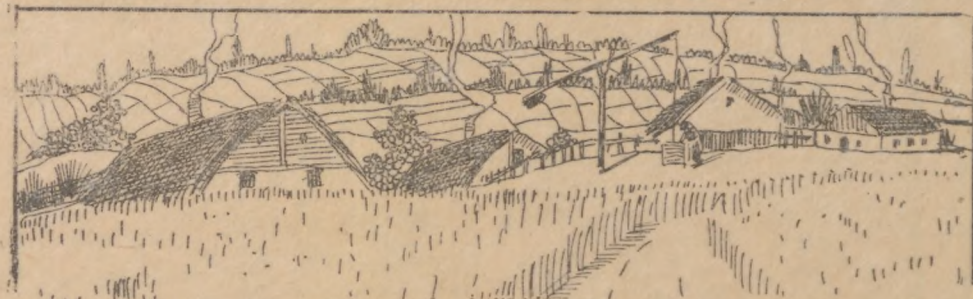
Barley Lovett Hardware Co.

az 5 és 10 centes Storral szemben
WELCH, W. VA.
Mielőtt valamit vásárol, nézze meg a mi raktárunkat. Ez az üzlet a vidék legjobb vasúri üzlete.
Saját érdeke, ha nálunk vásárol, mert mi olcsóbban adunk mindent, mint más.
KITŰNŐ KALYHÁK dus verlasztékban.
DANOLÓGÉPEK ÉS LEMEZEK.
Keressen fel bennünket.

M. T. BALL

temetésrendező és balzsamozó.
3rd Avenue
Williamson, W. Va.
Felajánlom szolgáltatásait és hízottom a legjobb kiszolgálásról.
Disztingyákat és képrámákat eladásra raktáron tartok.
A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

Óhazai mesék...

SZIGETI MIHÁLY ÉS A NYOLC PÓK.

Írta: SZENTIMREI MÁRTHA.

Dr. Szigeti Mihály fogorvos szép szál ember, olyan magas, egyenes, vállas, hogy alakja még a városnak nevezett embererdőben is feltűnik. Az ilyen férfiak oldalára illik a kard s bizonyára jól megtudná markolni a bányászcsákányt, vagy a kasza nyelét is, de hát nem az a hivatása, ami a katonáé, bányászé, vagy földművesé. No — az övé se könnyebb egy szikrát se! Aranyos kedéllyel s báránytürellemmel áldotta meg az Isten, de ezen tulajdonságokra szüksége is van. Alaposan próbára teszik a betegei, akik reszketve lépik át szép rendelője küszöbét, melyben minden oly derűs, csak az ott várakozók nem! Mindenki keserves panaszokkal lép be hozzá, mégis van dolga, míg bele nyájaskodja vendégeit a vörösbárony székbe, melyben kivétel nélkül mindenki otthagya a fogát, — akit erre ítél.

Igazán nem tudom, mint bírja azt megeselekedni, hogy egyidejűleg tréfás szóval tartja a fogsorát didergőt s tudományos pontossággal kezeli a szájtükröt, furót, vagy a tréfa közepe ügyes, erős és biztos keze már kiemelte azt a kis csontdarabot, amely oly nagyon tud fájni, — míg van s oly nagyon hiányzik, mikor már nincs.

Nehéz és kellemetlen hivatás a fogorvosé, de ő ezt választotta, ezt szerette. Mint egészség, jókedélyű legényember, keresett orvos, elégedetten éldegélt. Perzsaszönyeget gyűjtött s kezdő festőművészek pártfogója volt, kik olykor ijesztően divatos alkotásaikkal feldiszipáltak rendelőjét. Nem gondolt semmi rosszra, még arra se, hogy megházasodik — és akkor egyszerre csak kiütött a világháború.

Meghozták a behívót, ott feküdt szép íróasztalán s az aranyos kedélyű szép szál doktor ott állt előtte fehér köpenyében, elgondolkodva, mosolytalanul.

Milyen csendes-ártatlanul fekszik ott az a behívó, mintha a legényember se tudna véteni... holott kinzობa a másik asztalon szép

szoban kirakott tüknél, furóknál, sokféle alakú csillogó fogagnál.

— Egy kis türelmet kérek! — szokta kedvesen mondani Szigeti dr. minden várakozó betegének s így ezt a mondatot naponta számtalanszor ismételte.

— Egy kis türelmet kérek! — mondta gondolatban önkénytelenül a zsarnokian parancsoló papírlapnak is. Egy kis türelmet kérek! Mert hogy hagyjam én itt azonnal a beteget, az édes anyámat, a... meg a perzsáimat, képeimet, műszereimet, az egész életemet, melyért annyit tanultam? — Azonnal be kell vonulnia dr. Szigeti Mihálynak... felelte a papírlap hidegen, érzéketlenül. S a tükrök csodálkozva mutaták egymásnak az orvos arcát. Nem ismerék ezt a mosolytalan férfiarcot, — most látták először.

S amint így állt s nézett ki elsőmeleti ablakán, melyen keresztül még nemrég egy szemközt lakó menyecskevel kacérokodott, egyszerre lassan, lassan kiderült az arca, — mint a nap, mikor elvonnul előle a felhő.

Mi történt? Csak annyi, hogy az íróasztal villanylámpájának karjairól szinte láthatatlan finom szálon ereszkedett lefelé egy pók s a doktor éles szeme észrevette.

— Szerencse-pók... nem lesz semmi baj! A tudós doktor ugyanis hitt a szerencse-pók babonájában. Ami végtelenül kedves dolga, ha meggondoljuk, hogy a legtöbb tanult ember hadat üzen minden babonának s szeretné azt tüzzel-vassal kiirtani.

Az ilyenek ugyanis azt hiszik, hogy a babona gyom, mely csak a tudatlanság elhanyagolt talajában tenyészik. Pedig ime, egy tudós orvos is — lehet babonás, ami azt bizonyítja, hogy minden babona az emberi lélek egy rejtjelmes virága, melynek magját láthatatlan kezek vetik el s melynek gyökere előtünk ismeretlen mélységekből táplálkoznak, mint a vizirózsaé. A babona alá-

zatos beismerése annak, hogy emberi eszünk nem találja meg mindig az okot s az események közt az összefüggést. Mert például ki tudja, mennyiben változtathat egy kis pók egy nagy doktor sorsán?

Én igazán nem tudom, a doktor se, de hisz a szerencse-pókban s látni fogjuk, hogy jól teszi!

A második pók.

Sabáért folyt a harc az osztrák-magyar hadsereg előrenyomulásakor. Szigeti Mihály dr. akkor a front mögötti kötőhelyen teljesített szolgálatot. Kedves perzsaszönyegek, kézímunkákkal és festményekkel díszes legénylaka mára csak emlék... emlékek azok az apró, leginkább női sikolyok is, melyek csak annyit jelentettek, hogy valaki fájos fogától megszabadult. A hevenyészett sátorban komor, tompa férfijak s kínos nyögések ostromolták a kimerült orvosok idegét, akik nem győzték köztüni a tűzvonalból egyre érkező sebesülteket. Az öldök-lés szelleme meg lehetett elégedve munkájával s az ágyuk mégis elégedetlenül morogtak és sziszegő srappellek áldozatokat keresve száguldoztak a levegőben.

A háboru elején még mindenki úgy tudta, hogy van egy nemzetközi egyezmény, melynek értelmében a hadakozó feleknek kórházakat és kötőhelyeket lőniök tilos. Az orvosok és sebesültek tehát félig-meddig biztonságban érezték magukat.

Szigeti Mihály nagy rengeteg sebesültet ré szesített első segélyben, midőn egy súlyos láblovást akart bekötözni. Egy egészen gyermekarcú tiszt helyettes fekiút előtte, akinek a jalkai talán visszafójtott sírástól remegtek.

A doktor szinte anjai gyöngédséggel hajolt fölé.

— Egy kis türelmet kérek! Kötészerént ment a kötőhely másikkal egybe. Azalatt sziszegve, mint egy mérges kí-

gyó, jött egy srappell s esztelen módon szórta a golyókat.

— Ohó! Egy kis türelmet kérek! — gondolta megdöbbenve a doktor. Ez kötőhely... ide nem szabad lőni...

De a srappell küldői, ugylátszik mit se adtak a nemzetközi egyezményre s a golyók nem tanultak türelmet. Az egyik halántékon találta a kötőhelyre váró gyermekarcú kis tiszt helyettesét. Ott feküdt... már nem remegtek ajkai... a halál zordon komolysága megöregítette egy pillanat alatt.

És az orvos mélyeséges fájdalommal hajolt fölé, megtört szemében, mint egy tükrőben a saját sorsát is látta. A gyermekifjú édesanyjára gondolt és a saját édesanyjára, a kikre gyász szakad...

Mikor felegyenesedett, észrevette, hogy a kezében tartott kötszeren egy pók ül.

— Nem fogok Sabác alatt elesni!

A második pók is visszaadta lelke rugalmasságát. Nyugodtan lefricskázta a szerencse kis nyolclábú hírnökét a gézről s fardhatatlanul kötözte tovább a sebesülteket, — immár az állandó halálveszedelm tudatában.

A harmadik pók.

Az uszoki hegyszorosban küzdöttek a mieink, irtózatos hidegben. Minden magyar katona tudta, hogy reá három muszka esik s három ember bátorságával s erejével kell harcolnia, hogy csak ideig-óráig is feltartóztathassa az ellenséges tömegeket. Mert ha a szörnyű áradat keresztül zuhog a szoroson, előzőlki egész hazánkat. Az uszoki szorosnál egész Magyarhont, a magyar besületet, a magyar néz tisztességét, minden addig érintetlen nemzeti kincsünket védték dicső honvédek, kiket a bölcs osztrák hadvezetőség ezen a veszedelmes ponton önzönvelőtli fegyverekkel szerelt fel.

Mit ér azonban személyes bátorság, srapp-

nellek, golyók és csikorgó hideg ellen? Az uszoki fenyves-rengetegben majdnem olyan sűrűn feküdtek a halott honvédek, mint a fenyőtobozok. Nem mindegyik volt ellenséges golyó áldozata, sokan megfagytak. A hideg az ellenség cinkosául szegődött.

Szigeti Mihály dr. az uszoki fenyvesrengeteg minden borzalmát azzal a rettenetes egykedvűséggel szemlélte már, mely erőt vesz az éhségtől, fáradtságtól, szörnyű látványoktól végleg kimerült emberen. Érezte, mint kuszik fel testén, ruhái alatt a hideg, mint egy undok kígyó, mint zsidbadoznak merev tagjai. Már nem tudta, mikor evett utoljára, gomra korgott és belel mintha egymást fel akarták volna falni.

— Egy kis türelmet kérek! — mondta csendes keserűséggel befele, gomrának, nemsokára már nem lesz semmire szükség...

A hóra pillantott, melyen mellette jobbról, balról megfagyott hoqvédék hevertek. Lázasan csillogó szemei tágra nyitlak.

— Nem... hisz az lehetetlen... itt a havon, ahol megdermed minden élet... Megdörzsölte szemét, mint aki nem jól lát. Pedig jól látott. A kőkemény, kristályosan csillogó havon hosszú lábával kasszáva egy keresztépók mászott felé. De hogy került az oda? Talán egy fenyőtoboz pikkelylei mögött aludt és most felébredve a légynélküli téli világban sietett, hogy az ingyen omló embervéből igyon a legyek verszomjas, ravasz kiszípulója? Hihetetlen! Ily hidegben egy pók! De Szigeti Mihály számára éppen akkor jött a keresztépók. Vére azonnal gyorsabban keringett.

— Uzsoknál nem fogok meghalni! Itt a pók!

És valóban, se meg nem halt, se fogságba nem került Uzsoknál, annak dacára, hogy áttörték az oroszok.

(Folytatása következik.)

HALÁLOS KÉSELÉS CSERNÁTFALUN.

Halálos végű veredés helye volt a csernátfalusi községi vendéglő. Két ottani legény Bálint Mihály és Veres János egy csekélyes össze-szólalkozott, miközben Bálint kisével mellbe szurta ellenfelét. Veres János sulyos sérüléseivel a lakására szállították, ahol nemsokára kiszenvedett. Bálintot letartóztatták és beakisérték a brassói ügyészre.

(Brassói Lapok.)

NEGYFÜLŰ ÉS NYOLCLÁBÚ CSODABÁRÁNY SZÜLETETT KARCAGON.

Györfi István gazdálkodó tanyáján csodabárány jött a világra, amelynek összesített törzsen egy feje volt négy füllel, a hasa alatt pedig nyolc lába ék telenedett. A szörnyszülött csak anyja élete árán jöhetett a világra és pár órai élet után elpusztult. Ez idő alatt is rengeteg bálmulója volt.

(Pesti Napló.)

Mi a KÜLFÖLDI MAGYAROK SZÖVETSÉGE?

Az idegenbe szakadt honfitársaknak az egész világra kiterjedő védőszerkezete és érdekképviselete.

Hivatalos értesítője a KÜLFÖLDI MAGYARSÁG

legjobb, legolcsóbb óhazai heti lap. EGY ÉVRE 2 DOLLÁR.

Az egyetlen lap, amelyet mindenütt olvasnak, ahol magyarok élnek.

Mutatványszám ingyen!

Vezérképviselet: LEO KOLOS, Hímlelvile, Ky.

TRÉFÁBÓL AGYONLÓTT KÉT GYERMEKET.

Mezőbaj községben Tompa pénzügyőr agyonlőtte 18 éves Lajos és 3 éves Imre nevű fiát. Tompa két csendőrrel a községben járt és betért a cipészhez is. Fegyvereiket az ágyuk támasztva, a pénzügyőr és a csendőrök barátságosan elbeszélgettek a gazdával, amikor belépett a szobába a három éves Imre és fapuskáját Tompára emelte. Tompa mosolygott és gyorsan felkapta az egyik csendőr puskáját, amelyet a kis fiura szegezett. A következő percben a puská nagy dörejével elsült és a golyó először a kis Imre mellkasát furta keresztül, majd a 18 éves Lajos térdét roncsolta szét.

(Ellenzék, Marosvásárhely.)

AGYONRUGTA A LÓ.

Zentán Gál Varga István földműves a tanyáról hazajövet az utszéli korcsában bepityókázott. Gál részeg fővel ülegelni kezdte lovát, amelyek megbokrosodva vágtatni kezdtek. Gál a sebesen rohanó lovak közé esett s az egyik ló homlokon rugta. Mire segítséget kaphatott volna kiszenvedett. Megindult a nyomozás, hogy nem-e büntény áldozata Gál.

(Zentai Ujság.)

MEGŐLTE A FELESÉGÉT, MERT EL AKARTA HAGYNI.

Rác Ferenc Hódmezővásárhely közelében lévő tanyáján élrese fent kisbaltával feleségét agyonverte. Azután ünneplő ruhába öltözött, bement Hódmezővásárhelyre és jelentést tett a rendőrségnek. Előadta, hogy feleségét azért verte agyon, mert őt megcsalta és végleg el akarta hagyni.

(Pesti Napló.)

TIZ ÉVI FEGYHÁZRA ÍÉLT HITVESGYILKOS ÖREG-EMBER.

Érdekes gyilkossági pert tárgyalt a miskolci királyi törvényszék. 1923 szeptember 16-án Sajóközben Kovács István 64 éves földműves meggyilkolta ugyanolyan koru feleségét, Mérszáros Borbálát. A földműves, aki két év óta különválatlan élt a feleségétől, megleste, amikor az asszony a patak partján mosott, hátamögé lopódzott és egy előre elkészített hatalmas kődarabbal úgy verte fejbe az öreg asszonyt, hogy koponyája ketté repedt. A szerencsétlen asszony szörnyethalt. A gyilkosság után Kovács Imre bement a lakásába, bezárkózott, előbb revolverrel akart öngyilkos lenni, amikor ez nem sikerült, késsel össze-szurkálta magát. Súlyos sérülésekkel kórházba szállították, majd amikor felgyógyult, letartóztatták. Rendőrségi kihallgatása alkalmával beismerte, hogy előre megfontolt szándékkal ölte meg feleségét, okul elkésere-dését hozta fel afölött, hogy az asszony elhagyta őt.

A tárgyaláson visszavonta a rendőrségen tett vallomását, erősen védekezett az előre megfontoltág ellen és azt vallotta, hogy az asszony feldühösítette őt a vele való vitalkozás közben és ekkor ragadtott követ, amely-lal megütötte az asszonyt, aki meghalt. Ő azonban nem akarta megölni.

Az ügyész vádbeszéde és a védelem meghallgatása után a bíróság házastársron elkövetett szándékos emberölés büntetésben mondotta ki a bűnösnek Kovács Istvánt és az enyhítő szakasz alkalmazásával a földmü-vest tízévi fegyházra ítéltek.

(Pesti Napló.)

A Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászok-nak.

A GONDATLANSÁG ÁLDOZATA.

Todor András csiktapolcai napszámos felesége bevasárolni ment a faluba, miatt 3 éves lánykájára, — ki egészen egybe-dül maradt otthon — zárta az ajtót. Mire visszatért, borzalmas látvány tárult szeméi elé. A sűrű fojtó füsttel telt szoba közepén összeégye, eszméletlenül hevert kisleánya, kinek ruhája gyufával való játszadozás közben valahogyan tűzet fogott. S mivel senki se volt, ki segít-ségére siessen, s a bezárt szobából menekülni se tudott, szabad prédája lett a gyorsan elharap-dozó lángoknak. A szerencsét-len kislányt sulyos sebeivel be-szállították a csikszerezdai köz-kórházba, de életbenmaradásá-hoz nincs semmi remény.

(Brassói Lapok.)

A HIUSÁG ÁLDOZATA.

Horváth Róza cecei (Fejérmegyé) leánynak nagyon tetszett az a szokás, hogy a finom városi leányok némelyike fényes rózsapirosra festi a körmeit. Rózának rózsaszínű volt ugyan a körme, de azért mégis csak izgatta a városi lányok módja. Szébb akart lenni a bálban, mint amilyen szépséget a természet adott neki. De ráfizetett hiúságára szegény, mivel festett körmével lekapart arcáról egy kis pattanást, amitől vérmérge-zést kapott és belehalt.

(Zalamegyei Ujság.)

KIRABOLTÁK PANYIDARÓC KÖZSÉG BIRÁJÁT.

László Károly községi bíró este 11 óra tájban az istállóba ment. A sötétben egy ember lé-pett eléje és megkérdezte tőle, hogy valóban a községi bírāja-e és hol van a községi kasszája? László az ismeretlennek azt fe-

lte, hogy ő a községi bírāja, de a kassa a pénztárnoknál van. A bekormozott arcú és bekötözött fejű ember erre villamos lámpát és egy browningot vett elő s a meglepett bírót arra kényszerítette, hogy a lakóházba vezesse. László odabent előbb megnyugtatta aggodó feleségét s az ismeretlen az első szobába vezette, ahol az mindegy kikutatott s a talált 1165 koronát magához vette. Mikor László az eljárás ellen tiltakozott, azt felelte, hogy 2 perc alatt visszaadja a pénzt ha a községi kasszáját megkaparinthatja. A zajra elősietett a bíró felesége, de az idegen durván le-torkolta s nyugodtan eltávozott. A nyomozás megállapította, hogy az álarcos rablónak még két bűntársa volt.

(Magyar Közlöny, Losonc)

IGY APA MEGGYILKOLTA KISFIÁT AZ ANYJA ÁLTAL KÉSÍTETT MÉRÉGGEL.

Piskó községben 1924 novemberében meghalt Bobok István hároméves fiú, akiről szülei azt híresztelték, hogy belesett és belefult a trágyalégdörrbe. A faluban szélétben azt sottgták, hogy a kisfiút szülei tették el láb alól. A csendőrség megindította a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a kisfiút saját atya gyilkolta meg az anyja által rétesbe süttött maszlagos redőszirmaggal. Az elvetemült gyilkost letartóztatták.

(Magyarország)

AGYONÜTÖTTE A FA.

Molnár Lajos bezerédi lakos 34 éves gazdálkodó faluja határában többedmagával az erdőben fát döntött. A fa számítá-sa elleni irányban dől a földre és Molnárt maga alá temetve agyonnyomta.

(Zalamegyei Ujság.)

FARKASCORDA GARÁZDÁLKODÁSA. SZILÁGYMEGYÉBEN.

Zsibó vidékét valóságos farkascordák őrásztják el. A hidegebbre forduló téli időjárás megteremtette szokásos veszedelmét s a fegyvertelen lakosság alig tud védezni a bestiák ellen. Egy csorda behatolt Szentesardó községbe és Véber Antal gazdálkodó házában megtámadták a disznóúját és több disznót darabokra téptek, ugyan akkor éjjel behatoltak Fekete István gazdálkodó udvarába is és több juhot téptek darabokra. A községi lakossága azzal a kértorlással fordult a hatóságokhoz, hogy hajtóvadászatot rendeljenek el.

(Keleti Ujság, Kolozsvár.)

A HŰ BARÁT.

Huszár Gábor győrszemerei gazda a győri temetőben egy fára fölalkasztotta magát. Az öngyilkosra kutyája tette figyel-messé a temetőőröket. A kutya ugyanis a fölalkasztott ember mellett ült és keservesen vonított. Amikor a temetőőrök le akarták a holttestet venni, a kutya megtámadta őket és senki sem engedett gazdája holt-testéhez. Végre is hurkot vetettek a kutya nyakára és úgy von-szólták el. Az öngyilkos akkor már halott volt.

(Népszava, Budapest.)

A FÉLTÉKENY FÉRJ BŰNTETTE.

Csikjénő községben Farkas Dániel mulatozott együtt Vancsák Józseffel, akit már régóta gyanúsítottak azzal, hogy el-szereti tőle a feleségét. Iddog-lás közben erre is fordult szó, s Farkas Dániel Vancsákot úgy sziven szurta, hogy az rögtön belehalt.

(Keleti Ujság, Kolozsvár.)

ÉJJEI TÁMADÁS.

A Rimaszombat melletti Akasztóhegyen Kiss István 1 éves napszámos, rimatamásfalvai lakos összetalálkozott rég haragosával, Garamfi László la katoslegénnyel, akinek a társaságában még egy ismeretlen féfi is volt. A nyugodtan hazafel-lyekvő Kisst az éj leple alatt megtámadták, revolverből több szőr rálőttek, de a golyók sze-rencsére nem találtak. Erre Garamfi fokosával nekítamad Kissnek, miközben bal alkarráj eltörte és a fején is megsebe-sítette. A sulyosan sérült Kis Istvánt beszállították a rimaszombati közkórházba, aki támadó ellen aztán feljelentés-tett a rimaszombati államrend-őrségen.

(Gömör, Rimaszombat.)

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár

AMERIKÁS MAGYAR TESVIR ÁJJKI MEG EGY ZOKSZÓRA!

Özét hallgassa meg, hogy a híres, nevesetese pihent esztű hejjes négar és DEBRECENI TAJJAS

BUGYI SÁNDOR

vidiai mósás KARBUNKULUS NAPTÁRA az 1925 KISÜSTÖS ESZTENDŐRE tele sok keppel, tréfával, egy évre való vigassággal, kalandos történettel — újfint megjelent. Banne vagyon az is. másképpen járt Bugyi a Mars nevezetű csillagbolygón.

LEGŐCSÖBB NAPTÁR

s fődön mert darabja csak posta-köszeggel I DOLLÁR. Legjobb a piat levele tenni, osztán elküldeni erre a címre!

DEBRECENI HIRLAP

Debrecen Csapó u. 10. sz. (Hungary.)

UTÓÍRAT: Ha osztán komán uram-nak kedve szotyannék oleson finom könyveket olvasni, tegyen a levelebe külön 2 dollár. Ezért a pénzt őt vastag könyvet küldünk.

MI ÚJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmúlt héten 4 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányaiban.

Vasárnap este szép sikerrel folyt le a himlervillei fiúk és leányok által szülőik tiszteletére rendezett estély.

A Válogatós Iepke című daljáték színpadja, előadása nagyon tetszett a közönségnek.

A darab rendezésével és a szép színpadi beállításával Mr. Hauser végzett derekas munkát.

Az elmúlt héten 4 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányaiban.

Vasárnap este szép sikerrel folyt le a himlervillei fiúk és leányok által szülőik tiszteletére rendezett estély.

A Válogatós Iepke című daljáték színpadja, előadása nagyon tetszett a közönségnek.

A darab rendezésével és a szép színpadi beállításával Mr. Hauser végzett derekas munkát.

Az elmúlt héten 4 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányaiban.

Vasárnap este szép sikerrel folyt le a himlervillei fiúk és leányok által szülőik tiszteletére rendezett estély.

A Válogatós Iepke című daljáték színpadja, előadása nagyon tetszett a közönségnek.

Bányászok! A Jenkins és McRoberts-i bányái a Consolidation Compánynak már június óta minden nap dolgoznak.

CONSOLIDATION EMPLOYMENT OFFICE 641-9th Street HUNTINGTON, W. VA. KISHIRDETÉSEK.

KERESTETÉS. FELKÉREM Balázs Jánost, Józsa Sándort, Sotér Rudolfot, Szabó Andrást, Szekeres Jánost és Suber Mihályt, akik nekem tartoznak, hogy adósságukat fizessék meg nekem.

ELADÓ. BUFFALO, N. Y. jó munkahelyek közelében egy lot eladó. A vételárba Himler Coal Co. részvényt is elfogadják.

ELADÓ BIRTOK AZ ÓHÁZÁBAN. Szabolcs megye, Donmár közepében, a Rendes József-féle birtok eladó.

MAGYAR Bányászok. Ha házat vagy farmot akar venni, forduljon bizalommal hozzám. Hosszú éveken keresztül becsületesen szolgáltam ki a magyarságot és igérem, hogy nem fog csalódní vételemben.

VEGYES. 120 AKEROS farm eladó. Elsőrangú föld mind. Van rajta 2 ház, garage, magtár, nagy istálló, alja kő és cement padló, csirkéház, jó kertés, szép gyümölcsös.

RENKIVÜLI AJÁNLAT. Amit még nem adtak magyar házakhoz eddig. Egy öreg indián növény balzsam, ami a legelhagyottabb székrekedés, rossz vérkeringés, hiús, fejfájás, étvágytalanság, tüdő, máj, vese, hátfájás és mindenféle belső bajok legjobb orvossága.

A. T. KELLER Real Estate Box 9, CLAYTONIA, PA. Ha jó farmot akar venni, forduljon bizalommal hozzám.

FÉRFIAK óvjátok meg magatokat a neml betegségektől. KIZÁRÓLAG férfiak használatára legbiztosabb eljárást ajánlja.

KÉRELEM A KÖNYVÜRLETES SZÍVÜ MAGYAR Bányászokhoz! Tisztelt bajtársak! Én, mint Nyerges Imre, szerencsétlenül járt magyar bányász, fordulok a bajtársakhoz a következő kérelemmel.

NGL NORTH GERMAN LLOYD KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZALLITOTT ÁRON MAGYARORSZÁGBA BREMÁN AT Harmadosztályú kabinok.

Himlervillei magyar testvérek! A legjobb takarmányokat tartom raktáron és házhoz is szállítom.

A HUNYADI MÁTYÁS MAGYAR MUNKÁS BETEG SEGÉLYZŐ EGYLET TAGJAIHOZ. Szomorú szívvel tudjuk a tagtársakat, hogy Szalánczi Imre tagtársunk a 10-ik osztálynál múlt év december 24-én elhunyt.

GURDON KÁROLY legrégibb vegyeskereskedő Himlerville, Kentucky. Pontosan és tisztességesen szolgálom ki vendéimet.

Dr. B. J. FARRELL fogorvos Williamson, W. Va. First National Bank Bldg. Room 4-6.

Magyar Bányászok! Ne csináltsanak ruhát mindenféle futóbetérről. Mert ez vagy nem szállítja, vagy becsapja.

JOS. F. STERBA, szabó War, W. Va. Ha jó farmot akar venni, forduljon bizalommal hozzám.

Dr. O. M. WHITT fogorvos Dr. W. F. McCoy utca. MATEWAN, W. VA. MAGYAR Bányászok! Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgáljak ki benneteket.

Magyar Bányászok! Ha pénzt biztos helyen akarja tartani, forduljon hozzám. Igazgatónk és vidék legnagobb emberei.

FÉRFIAK óvjátok meg magatokat a neml betegségektől. KIZÁRÓLAG férfiak használatára legbiztosabb eljárást ajánlja.

NGL NORTH GERMAN LLOYD KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZALLITOTT ÁRON MAGYARORSZÁGBA BREMÁN AT Harmadosztályú kabinok.

Himlervillei magyar testvérek! A legjobb takarmányokat tartom raktáron és házhoz is szállítom.

A HUNYADI MÁTYÁS MAGYAR MUNKÁS BETEG SEGÉLYZŐ EGYLET TAGJAIHOZ. Szomorú szívvel tudjuk a tagtársakat, hogy Szalánczi Imre tagtársunk a 10-ik osztálynál múlt év december 24-én elhunyt.

GURDON KÁROLY legrégibb vegyeskereskedő Himlerville, Kentucky. Pontosan és tisztességesen szolgálom ki vendéimet.

Dr. B. J. FARRELL fogorvos Williamson, W. Va. First National Bank Bldg. Room 4-6.

Magyar Bányászok! Ne csináltsanak ruhát mindenféle futóbetérről. Mert ez vagy nem szállítja, vagy becsapja.

JOS. F. STERBA, szabó War, W. Va. Ha jó farmot akar venni, forduljon bizalommal hozzám.

Dr. O. M. WHITT fogorvos Dr. W. F. McCoy utca. MATEWAN, W. VA. MAGYAR Bányászok! Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgáljak ki benneteket.

Magyar Bányászok! Ha pénzt biztos helyen akarja tartani, forduljon hozzám. Igazgatónk és vidék legnagobb emberei.

EGYLETI KALAUZ.

I. KINIZSI PÁL MAGYAR Bányász BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

1-6 főosztály tisztkara: Alakult 1922 október 22. Elnök: Smajda Ferenc, jegyző: Rubis Demeter, titkár: Soltész János.

Yatesboro, Pa. főosztály tisztkara: Elnök: Csobádi József, alelnök: Ragály Miksa, titkár: P. Kovács Sándor.

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET. Alakult: 1903 október hó 1-én. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

BLOOM'S Big Department Stores Appalachia - Coeburn, Norton, Virginia. MI árusítjuk a világhírű WALK-OVER cipőket.

MCCRAY UNDERTAKING COMPANY WELCH, W. VA. TEMETÉSENRENDEZŐK. Felajánljuk szolgáltatásainkat és biztosítjuk a legelőzékenyebb kiszolgálásról.

MAGYAR BARÁTAIM! Ne menjének idegen helyre, amíg ők itt le van egy erés, megbízható bankjuk. ELFOGADUNK BETÉTEKET.

HARRIS, WOODS & COMPANY, Inc. GENERAL MERCHANTS Ezelőtt: PEERY'S STORE A. N. HARRIS, Manager GARY, W. VA.

THE UNION SAVINGS BANK CO. W. E. JONES, pénztárnok. YORKVILLE, OHIO.

THE PEOPLES BANK APPALACHIA, VA. Helyezze el nálunk betétjét 4% kamattal fizetünk. Az óhazába gyorsan és pontosan utalunk át pénzt.

Róna Árnád főképviselelőnk, a Magyar Bányászlapot az egész ország területén minden tekintetben képviseli.

KÉPVISELOINK: UTAZÓKÉPVISELO: West Virginia és Kentuckyban: FARKAS P. JÓZSEF VIRGINIA

HUNYADI MÁTYÁS M. M. B. S. EGYLET - HIVATALOS LAPJA A MAGYAR Bányászlap. Központi osztály: Központi elnök: C. Szabó János.

3-ik osztály, Rem, W. Va. Elnök: id. Kövér Lajos, titkár: Valach Vendel, Box 23, Pageton, W. Va.

4-ik osztály, Heasting, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Pethó József, titkár: Leszák János.

5-ik osztály, Lynch, Ky. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gulyovics János, titkár: Király Ferenc.

6-ik osztály, Columbus, Ohio. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Csuka Géza, alelnök: Kalló András.

7-ik osztály, Dehue, W. Va. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Sztó József, titkár: Pápal Sándor.

8-ik osztály, Dehue, W. Va. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gáll István, alelnök: Szabó Gyula.

Róna Árnád főképviselelőnk, a Magyar Bányászlapot az egész ország területén minden tekintetben képviseli.

KÉPVISELOINK: UTAZÓKÉPVISELO: West Virginia és Kentuckyban: FARKAS P. JÓZSEF VIRGINIA

HUNYADI MÁTYÁS M. M. B. S. EGYLET - HIVATALOS LAPJA A MAGYAR Bányászlap. Központi osztály: Központi elnök: C. Szabó János.

3-ik osztály, Rem, W. Va. Elnök: id. Kövér Lajos, titkár: Valach Vendel, Box 23, Pageton, W. Va.

4-ik osztály, Heasting, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Pethó József, titkár: Leszák János.

5-ik osztály, Lynch, Ky. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gulyovics János, titkár: Király Ferenc.

6-ik osztály, Columbus, Ohio. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Csuka Géza, alelnök: Kalló András.

7-ik osztály, Dehue, W. Va. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Sztó József, titkár: Pápal Sándor.

8-ik osztály, Dehue, W. Va. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gáll István, alelnök: Szabó Gyula.